A więc liczba głosujących w niedzielę na „sanację" nie przekroczyła w całej Polsce 25 proc. uprawnionych.

Szczegóły na str. 3-ej

Nr. 282 (6354) WARSAWA, SRODA 11 WRZEŚNIA 1935 r. ROK XL

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!
Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASA czynna od 12 do 2-ej.
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagran cą zł. 8.—Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30,drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

„Wybierają" teraz do Senatu

Ucieczka od ludu. Przesunięcia klasowe

Zbliża się dzień drugiego aktu „wyborczego" — wyborów do Senatu.

Rzecz jasna — nie będzie on miał **ani drobnej części** tego **znaczenia**, co dzień wyborów do Sejmu. Wprawdzie z nowym Sejmem nikt w Polsce nie wiązał żadnych nadziei, ale sejmowe wybory stały się **dniem** niejako **PLEBISCYTU: za, czy przeciw „sanacji"**. I kraj, **obniżając** niesłychanie procent **głosujących** i procent **ważnych głosów**, wypowiedział się stanowczo PRZECIW! Ujawniła się niesłychanie **wąska podstawa społeczna** „sanacji": aparat, burżuazja mniejszości narodowych, bardzo zależne i mało uświadomione politycznie „Kresy". **Obecne kierownictwo** „sanacji" z przedziwnem **NIEDOŁĘSTWEM** odsłoniło całemu światu tę prawdę o wąskiej i coraz bardziej niknącej własnej podstawie. Wątpię, czy koła „sanacyjne" będą wdzięczne za tę niepospolicie „zgrabną" taktykę polityczną. Wicemarszałek W. Makowski uważa w „Gazecie Polskiej" niegłosujących za **„przybłędów"**. Otóż — po wyborach sejmowych — zaczyna się ludziom wydawać, iż to naganiacze wyborczy okazali się raczej „przybłędami", obcymi społeczeństwu...

Dzień „plebiscytu", t. zn. wyborów sejmowych miał duże, bardzo duże znaczenie, bo ujawnił **PRAWDĘ.** Inaczej sprawa stoi z wyborami senackimi. Nie może tu być żadnego „plebiscytu", bo niema powszechności. A rezultaty polityczne wyborów są znane **z góry,** bo tak już jest skonstruowana cała senacka ordynacja.

Już ordynacja sejmowa była **UCIECZKĄ OD LUDU,** bo zakazywała ludowi samodzielnego stawiania kandydatur, oddając tę decydującą robotę w ręce odpowiednio skonstruowanych „zgromadzeń" okręgowych! W Senacie — przypominamy — wyborcy zbierali się na t. zw. zebrania obwodowe, i te zebrania wybierały „delegatów". Teraz ci „delegaci" zjadą się na **„wojewódzkie kolegja wyborcze"** — i... wybiorą senatorów? O nie! Sitko musi być gęste i przecedzać tylko, kogo trzeba! Wobec tego „kolegja" wybiorą dopiero **„komisje główne"** z 15 osób (art. 25 ordynacji). Te „komisje" ułożą spisy kandydatów. Taki spis będzie przedstawiony owemu wojewódzkiemu kolegjum, a ono ostatecznie „wybiera". Coprawda, 20 członków „kolegjum" (art. 27) może uzupełnić listę kandydacką swoim kandydatem, ale w tak nielicznych i zależnych „kolegjach" będzie to chyba wypadek wyjątkowy.

A więc ucieczka od ludu zupełna, żadnego „plebiscytu" w sprawie kandydatur niema, **W MROKACH 15-OSOBOWYCH KOMISYJ GŁÓWNYCH" ROZSTRZYGNIE SIĘ WSZYSTKO.** Jednakowoż ucieczkę od ludu ocenimy należycie dopiero wówczas, gdy przypomnimy sobie, **KTO WŁAŚCIWIE GŁOSUJE,** w owem pierwszem (już **minionem**) stadjum, gdy się wybiera w obwodach „delegatów" do wojewódzkich „kolegjów"?

Mamy trzy kategorje senackich wyborców. I-sza **orderowicze;** to przeważnie sami swoi, „sanatorzy". II-ga „wykształceni" (szkoła wyższa lub licealna zawodowa); to przeważnie ludzie zamożni, bo u nas wyższe **wykształcenie** jest **funkcją** pieniądza. III-cia to **samorządowcy** i **członkowie Izb,** rolniczej, przemysłowej, rzemieślniczej. Tu może być dla okrasy paru robotników ze związków, ale pozatem sami niemal „swoi" (wszak wiemy, co to są dzisiejsze samorządy) i ludzie bogaci (Izby). Rezultat — nie tylko niemal 100%-we zabezpieczenie interesów „bezpartyjnej partji", lecz także **przesunięcie klasowe.** Chłop i robotnik, którzy wybierali do dawniejszych senatów, znikają, wysuwają się natomiast warstwy zamożniejsze. Już przy wyborach sejmowych widzieliśmy, jak licznie wypłynęli obszarnicy, magnaci, „lewiatańczycy". W Senacie przesunięcie będzie znacznie **silniejsze.** A pamiętajmy, że funkcje Senatu w nowej „Konstytucji" są **wzmocnione** i to znacznie.

Ale pocóż taki Senat? Poza zabezpieczeniem **posad** dla swoich, poza rozdziałem „nagród pocieszenia" dla przepadłych w wyborach sejmowych, Senat w objętej **paniką** umysłowości p. Cara miał być **JESZCZE JEDNĄ TAMĄ** dla uniemożliwienia wpływów ze strony opozycyjnych partyj. Zdawałoby się, że sejmowa ordynacja z jej koncesjonowanymi „kandydatami" daje dość gwarancyj, i to murowanych! Ale panikarz p. Car, wiedząc dobrze, na jakiej wąziutkiej „bazie" społecznej „sanacja" musi balansować, gromadził tamę na tamę, by odgrodzić rządzącą „sanację" od „kochającego" i „kochanego" ludu; aby nie dopuścić partyjników. Cóż z tego?! plebiscyt sejmowy i tak rozwiał natrętnie szerzoną legendę o upadku wpływów partyj opozycyjnych!

P. Cz. Znamierowski w swej niemądrej **„Konstytucji styczniowej",** utrzymanej w słodkawym tonie urzędowego optymizmu, otwarcie powiada (str. 110):

„Konstrukcja wyborów senackich jest poważną *zaporą* dla wpływów *czynnika partyjnego* na życie państwowe".

Jest. Ale trzeba dodać „partyjnego **opozycyjnego",** natomiast jest ona **FORTECĄ** dla partji rządzącej. A więc nie przekreśleniem, lecz **WZMOCNIENIEM „PARTYJNICTWA"** A różnica jest ta, że „partyjnictwo" opozycyjne, jak pokazał sejmowy plebiscyt, ma ogromne wpływy i reprezentuje społeczeństwo, podczas, gdy „partyjnictwo" urzędowe siedzi na „aparacie", a pozatem już niewielu ma za sobą. Czyli że uwagę autora trzeba zmienić tak: konstrukcja Senatu jest **„zaporą dla wpływów czynnika społecznego".** Wówczas ta uwaga będzie słuszna. Potwierdziły to fakty: na zebraniach obwodowych przy wyborach do Senatu znakomitą większość stanowiły zależne grupy oficerów i urzędników.

„ZAPORA", — tak, to słuszne określenie. Ma bronić nieliczną załogę przed — społeczeństwem. Czy długo jednak może trwać taki **rozdźwięk** zasadniczy między rządzącą załogą, a niemal całem społeczeństwem? I jak na tem wychodzi to Państwo, o którem tyle się opowiada w „kazionnych" apologetycznych wydawnictwach?

KAZIMIERZ CZAPIŃSKI.

Co się dzieje w Grecji?

Bunt korpusu ateńskiego — Dymisja Kondylisa — Sprawa przywrócenia monarchji

Z Aten donoszą, że sytuacja polityczna w Grecji w związku z powrotem Tsaldarisa i próbami przywrócenia monarchji niesłychanie się zaostrzyła. W Atenach krążą najsprzeczniejsze pogłoski na temat zamiarów Rządu. Nie ulega już wątpliwości, że Rząd Tsaldarisa zarządzi plebiscyt w sprawie restauracji monarchji w ciągu października.

We wtorek rano ukazała się w Atenach odezwa do narodu, wydana przez Rząd w sprawie plebiscytu.

W tej odezwie premjer wyraża pogląd, iż najodpowiedniejszym ustrojem Grecji jest monarchja, oparta na,, instytucjach demokratycznych.

W południe zwołano nagle nadzwyczajne posiedzenie Rady Ministrów. Na mieście pojawiły się najdziksze pogłoski o nowym przewrocie, buncie wojsk i t. d. Jak informuje agencja Havasa gen. Panayotakos, dowódca okręgu korpusu w Atenach, uważany za męża zaufania premjera Tsaldarisa, został niespodziewanie odwołany ze swego stanowiska przez min. Kondylisa. Gen. Panayotakos odmówił wykonania tego rozkazu i porzucenia tego stanowiska bez wyraźnego rozkazu premjera Tsaldarisa. Panayotakos zgromadził jakoby dokoła siebie kilka oddziałów garnizonu ateńskiego, na które może liczyć.

Posiedzenie Rady Ministrów było podobno bardzo burzliwe. Zakończyło się ono złożeniem dymisji przez gen. Kondylisa. Agencja ateńska donosi, że Rada ministrów uważając, iż zatarg był następstwem nieporozumienia, skłoniła gen. Kondylisa do cofnięcia dymisji.

W czasie posiedzenia Rady Ministrów w kuluarach Izby wynikła bójka, przyczem obecny tam gen. Panayotakos który usiłował interwenjować, został lekko ranny.

***

Uchodzący za republikanina minister spraw wewnętrznych Perykles - Rallis podał się do dymisji. (PAT).

Trudności walutowe Włoch

Bilans Banku Włoch z dn. 30 sierpnia r. b. wykazuje dalszy spadek zapasu złota z 4.901,6 milj. lirów do 4.700,5 milj. lirów. Obieg banknotów wzrósł z 13,707, 5 do 14,094,2 (w milj. lirów). Wbrew zapewnieniom włoskiego ministra skarbu, spadek zapasu pokrycia przekroczył liczbę 500 milj. lirów. Wzrost obiegu nosi wyraźnie inflacyjny charakter.

C.K.W.

Przypominamy, że jutro o g. 10 r. w lokalu przy ul. Czerwonego Krzyża 20 w Warszawie odbędzie się posiedzenie C. K. W. P. P. S.

Mandat nad Abisynją

Pomysły, które mocarstwom zaszczytu nie przynoszą

Korespondent genewski „Times'a" donosi, że w kołach zbliżonych do delegacji angielskiej omawiany jest projekt **zbiorowego mandatu nad Abisynją.** Dotychczas nie wiadomo, jaka będzie zastosowana procedura. **Rada Ligi Narodów może bezpośrednio mianować wysokiego komisarza i własnych urzędników, lub też polecić sprawowanie mandatu trzem państwom sygnatarjuszom układu z 1906 r., a więc Anglji, Francji i Włochom.**

Koła delegacji angielskiej podkreślają, że niezbędnym warunkiem jest swobodnie wyrażona **zgoda Abisynji na to rozwiązanie.** Korespondent twierdzi, że Laval i członkowie delegacji francuskiej ustosunkowują się przychylnie do koncepcji mandatu zbiorowego, tem samem odstępując od swego planu pierwotnego, który przewidywał powierzenie mandatu nad Abisynją **wyłącznie Włochom.** Korespondent dodaje, że według posiadanych przez niego informacyj **prawa suwerenne Negusa będą bardzo ograniczone.** Dlatego też należy się liczyć z poważnemi trudnościami.

***

Według doniesień dzienników i agencyj z Addis Abeby, **Negus zajmuje nieustępliwe stanowisko wobec projektu mandatu międzynarodowego, lub też mandatu powierzonego Włochom.** Rządowe koła abisyńskie wyrażają niezadowolenie spowodu nieuchylenia zakazu wywozu broni do Abisynji.

Cesarzowa Abisynji wygłosi w nocy z wtorku na środę przemówienie transmitowane przez radjo do kobiet całego świata. Cesarzowa będzie mówiła w swym języku ojczystym a słowa jej będą tłumaczone na angielski przez księżnę Czaj. — Władczyni abisyńska zwróci się z apelem do kobiet o utrzymanie pokoju. Mowa cesarzowej będzie transmitowana przez amerykańskie towarzystwa radjowe.

(ATE)

Nasz „Znak Solidarności"!

Czy już go posiadasz? Tylko do 23 września można go jeszcze nabywać.

Zamówienia należy zgłaszać do Sekretarjatu Generalnego C.K.W. P.P.S. (Warszawa, Warecka 7).

Albańskie wyroki

Dwudziestu trzech uczestników powstania w Fieri skazano na karę śmierci, 10 na dożywotnie więzienie, 12 na 15 lat więzienia, 50 oskarżonych uniewinniono.

(PAT.)

Francja poprze Anglję

w sprawie konfliktu włosku-abisyńskiego?

Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph“ dowiaduje się, że jeśliby w konflikcie włosko-abisyńskim wytworzyła się sytuacja, w której Wielka Brytanja uważałaby za swój obowiązek zaproponowania sankcyj, to Francja udzieliłaby jej swego pełnego poparcia.

***

Baron Aloisi oświadczył korespondentowi genewskiemu „Petit Journal“, że Liga Narodów straci wszelki autorytet o ile nie zdoła opanować obecnego przesilenia. Niepowodzenie Ligi Narodów może mieć poważne następstwa.

Poseł abisyński w Paryżu Tecla Havariate oświadczył przedstawicielowi tego samego pisma, że Abisynja nie ma zamiaru w chwili obecnej wysuwać nowych wniosków. Rząd abisyński czeka na wyniki prac komitetu pięciu, lecz nie odstąpi od swych słusznych praw.

***

Dzienniki frnacuskie omawiają obszernie rokowania genewskie, podkreślając stanowisko nacechowane rezerwą delegacji włoskiej, oraz niepowodzenie delegata sowieckiego Litwinowa, który nie został obrany wiceprzewodniczącym Zgromadzenia.

„Le Journal“ zaznacza z ironją, że Litwinow zdołał uzyskać 29 głosów na 53. Premjer belgijski Van Zeeland wyraził gotowość zrzeczenia się swego mandatu na korzyść Litwinowa. Projekt ten został jednakże odrzucony, ponieważ rzuciłby jeszcze bardziej jaskrawe światło na porażkę delegacji sowieckiej.

***

Z kół delegacji sowieckiej zapewniają, że Litwinow wycofał przed głosowaniem swoją kandydaturę, tak, że głosowanie nie miało praktycznego znaczenia.

***

Reuter donosi, że w sierpniu przepłynęło do Wschodniej Afryki przez Kanał Suezki 26.445 żołnierzy włoskich. 1736 żołnierzy wróciło ze Wschodniej Afryki do kraju. (PAT.)

Moskwa stanie się portem

Olbrzymi kanał połączy Wołgę z Moskwą

Wedle doniesień z Moskwy — Rząd sowiecki ostatecznie zatwierdził projekt budowy kanału, łączącego Wołgę z rzeką Moskwą.

Budowa tego kanału ma być urzeczywistniona w ramach drugiego planu pięcioletniego. Koszta budowy preliminowane są w sumie 1.400.000.000 rubli. Budowa kanału ma być połączona z realizacją planu elektryfikacji Rosji Centralnej. Wybudowano nad kanałem hydrostacje, mają produkować około 150 milj. kilowatów prądu elektrycznego, Moskwa przez połączenie z Wołgą stanie się jednym z większych portów rzecznych. Prasa sowiecka, opisując szczegółowo wielkie rozmiary robót, związanych z budową kanału, zaznacza, że kiedy fale Wołgi dotrą do starożytnych murów moskiewskiego Kremla, cały kraj przekona się o wielkich korzyściach gospodarczych tego gigantycznego projektu“. (ATE.).

Sen. Long umarł

Z Baton Rouge donoszą: Prezydent Roosevelt zamieścił w prasie oświadczenie, wyrażające ubolewanie spowodu zamachu na natora, oraz surowego potępienia ków kongresu opublikowało w prasie wyrazy współczucia dla senatora, oraz surowego potępiienia dla sprawców zamachu.

***

We wtorek stan zdrowia sen. Huey Longa znacznie się pogorszył. Dokonano trzykrotnie transfuzji krwi. Mimo to po kilkugodzinnej agonji Loug zmarł.

Proces urzędników skarbowych

w Krakowie

We wtorek, o godz. 9-ej rano, rozpoczęła się przed Sądem Okręgowym w Krakowie rozprawa urzędników krakowskiego Urzędu Skarbowego.

Na ławie oskarżonych zasiedli: Czesław Haliński, Karol Matuszka, Władysław Solecki, Władysław Ziarko, Tadeusz Daczkowski i Marjan Płaskura, wszyscy oskarżeni o to, że w latach 1923 do 1934, jako kasjerzy i licytatorzy I i II krakowskiego Urzędu Skarbowego, przywłaszczyli sobie wpłacane im przez płatników kwoty pieniężne. nie przekazując ich dalej.

Razem wszyscy oskarżeni zdefraudowali sumę 98.265 zł.

Na rozprawę, która potrwa 5 dni, wezwano 28 świadków.

Radjo a wybory B.B.W.R.

W sobotę i w niedzielę radjo nadawało utra-„sanacyjną“ „pogadankę wyborczą“, w wykonaniu jakiegoś anonimowego mówcy.

Jeden z abonentów zwrócił się telefonicznie do dyrekcji radja z pytaniem, kto jest wykonawcą tej budującej „pogadanki“. Odsyłano go od jednego wydziału do drugiego; w rezultacie oświadczono, iż „nie mogą podać nazwiska mówcy“.

Informator nasz ze słusznem oburzeniem zwrócił uwagę urzędnikowi „Radja“, z którym rozmawiał. że nie poto opłaca abonament radjowy, aby zmuszony był wysłuchiwać tego rodzaju bredni; pozatem dziwnym wydaje mu się fakt konspirowania nazwiska mówcy (zresztą po głosie i sposobie mówienia domyślał się ponad wszelką wątpliwość, kim był ten anonimowy rzecznik „ideologji“)..

Z różnych stron abonenci radjowi zwracają się do nas z tą samą skargą na niewłaściwą agitację, uprawianą przez radjo, z którego przecież nietylko „sanatorzy“ korzystają!

Rokowania polsko-gdańskie

Z Gdańska donoszą agencji PRESS:

Toczące się obecnie rokowania polsko - gdańskie dotyczą 3 zasadniczych zagadnień, które wymagają szybkiego uregulowania.

Władze wolnego miasta zabiegają o przyznanie Gdańskowi nowych kontyngentów importowych z Niemiec. Lista kontyngentów przyznanych Gdańskowi na przywóz z Niemiec wygasła dnia 1-go września r. b. W Gdańsku liczą się z możliwością szybkiego zakończenia polsko - niemieckich rokowań handlowych w Berlinie i przy tej sposobności pragną uzyskać nowe kontyngenty importowe z Niemiec.

Drugim tematem rokowań polsko-gdańskich jest kwestja nowej polsko - gdańskiej umowy portowej. Obowiązująca obecnie umowa wygasa dnia 1 października r. b. Wolne miasto Gdańsk domaga się, aby w nowej umowie zagwarantowane było równomierne wykorzystywanie portów w Gdyni i Gdańsku przez polski handel zamorski.

Przedmiotem rokowań są wreszcie żądania polskie, domagające się uchylenia gdańskich przepisów dewizowych, które utrudniają obroty gospodarcze Polski na terenie wolnego miasta. Do kompleksu zagadnień walutowych należy również kwestja polityki walutowej Banku Gdańskiego i wpływu strony polskiej na tę politykę.

Rokowania dotychczasowe nie dały jeszcze konkretnych wyników. (Press).

Ile wydają hitlerowcy

na propagandę?

Niemieckie czasopismo emigracyjne „Weltbühne“ zestawiło sumy, które składają się na fundusz propagandowy Trzeciej Rzeszy.

Budżet zwyczajny w r. ub. przeznaczył na propagandę 28 miljonów mk. Podatek z reklam przynosi 40 miljonów. Radjo niemieckie przeznaczyło na propagandę nadwyżkę dochodów w wysokości 36 miljonów. Na Urząd Informacyjny, który spełnia też rolę propagandową, wyznaczono 40 miljonów. Oprócz tego Min. Propagandy ma fundusz specjalny w sumie 25 miljonów mk., przeznaczony wyłącznie na przekupstwa zagranicą. Razem 140 miljonów.

Z sumy tej połowa idzie na propagandę zagraniczną, na którą jeszcze **40 miljonów** czerpie się z innych źródeł.

Ale to jeszcze nie wszystko. Niemcy zagraniczni, zorganizowani w różnych stowarzyszeniach, dają rocznie 50 miljonów. **Wydział Zagraniczny partji hitlerowskiej przeznacza na propagandę 9 miljonów. Rudolf Hess, zastępca Hitlera, ma fundusz dyspozycyjny w wysokości 7 miljonów. Hitlerowcy zagraniczni dostają na propagandę 5 miljonów, ale dla celów „specjalnych“ mogą otrzymać 20 miljonów. „Front Pracy“ (pieniądze robotnicze!) wydaje na propagandę zagraniczną 8 miljonów. Reichswehra— conajmniej również tyle.**

Jeżeli nawet nie policzyć innych jeszcze sum, pochodzących z prywatnych firm, zwłaszcza żeglugi, to okaże się, że na propagandę i szpiegostwo idzie rocznie **262 miljony mk.** Zgórą 1/4 miljarda mk.

Katastrofa kolejowa

na stacji Dębie pod Krakowem

W poniedziałek wieczorem wydarzyła się katastrofa kolejowa tuż za stacją Kraków-Dębie.

Motorówka, powracająca z Czyżyn wjechała na manewrującą lokomotywę z dwoma wagonami towarowemi. W wyniku zderzenia zostały lekko ranne 4 osoby.

Przód motorówki, oraz lokomotywa uległy uszkodzeniu.

Po wypadku wezwano pogotowie ratunkowe, które opatrzyło rannych, a mianowicie: Józefa Łopatkę (lakiernika), żonę jego, Zofję Łopatkową, Wojciecha Leszczyńskiego (murarza) i Andrzeja Malinowskiego (piekarza).

Przegląd prasy

PO WYBORACH.

Prasa „sanacyjna“ nie daje oceny wyborów. Bo co tu pisać, gdy cyfry są wymowne i jasne. Pisma prorządowe usiłują jedynie zasłonić i wytłumaczyć jakoś klęskę. Podaje się różne tendencyjne wyliczenia. „Express“ zagalopował się najdalej. Urągając rzeczywistości pisze: „tylko 28% wyborców odsunęły od urn partje i deszcze“ (Oczywiście, przedewszystkiem deszcze), a dalej jeszcze lepiej. „Wzrost o 43 proc. wyborców w obozie państwowym“. Te niepoważne opowieści są, oczywiście, dementowane przez prasę nietylko niezależną, ale jako tako przyzwoitą.

Daleki od walki z „sanacją“ „Wieczór Warszawski“ wskazuje na dziwne niekonsekwencje w cyfrach podawanych przez PAT., który robi co może, aby jakoś „wyinterpretować“ wynik wyborów:

„Według danych urzędowych PAT-a, w całym kraju uprawnionych było ogółem do głosowania 16.282,347 osób. Udział w głosowaniu wzięło 7,575,681 osób. Przeciętna więc frekwencja wynosi — według danych PAT-a, 46,51 procent. Zestawienie to należy uzupełnić zestawieniem innem, a mianowicie dokonanem na podstawie również przez PAT. podanych cyfr głosów, jakie padły na poszczególnych kandydatów. Zsumowawszy te cyfry z wszystkich okręgów, otrzymamy liczbę 11.347,105. Ponieważ każdy wyborca miał prawo głosować na dwóch kandydatów,— należy cyfrę podzielić przez 2 i wtedy uzyskamy liczbę 5,673,552. Między cyfrą 7,575,681 obywateli, biorących według danych PAT-a udział w wyborach, a cyfrą 5,673,552, obliczoną w ten sposób powstaje różnica 1,502,129“.

Ale na tem nie kończą się... braki PAT'a i dzienników „sanacyjnych“. Nie podają one zupełnie, na przykład ilości oddanych świadomie nieważnych głosów, których liczba była bardzo duża. „Polonia“ twierdzi, że 30% głosujących na Śląsku oddawało kartki nieważne. Prasa zagraniczna twierdzi, że nieważnych kartek było miljon. Co więcej pisma „sanacyjne“ zarachowują na swą korzyść licznie głosujących Ukraińców, Niemców i Żydów. Wszystkie głosy mniejszości narodowych zalicza „sanacja“ do swego obozu i dopiero czyni fałszywe porównania z wyborami w r. 1930. Za pomocą takich sztuczek można dojść w wyliczeniach do najbardziej fantastycznych wniosków.

„Gazeta Polska“ w poniedziałek pisała, że tam, gdzie jest większe uświadomienie, tam była większa frekwencja. Tymczasem z cyfr, podanych przez P. A. T. wynika coś wręcz odwrotnego. Najmniej ludzi głosowało w Warszawie, a najwięcej w województwach poleskim, nowogródzkim i wołyńskim. Czyżby doprawdy tam było największe uświadomienie i najwyższy poziom kulturalny?

Najkomiczniej wyglądają tłumaczenia pism prorządowych, że mała frekwencja była wynikiem niepogody, deszczów, powodzi a nawet odpustów, nabożeństw i burzy na Bałtyku. Do tej litanji tłumaczeń „Dziennik Poznański“ jeszcze dodaje: „na zmniejszenie frekwencji wpłynęły pozatem liczne pielgrzymki religijne i manewry wojskowe“.

A propos tych strasznych powodzi, które rzekomo według depesz poniedziałkowych tak okrutnie miały zagrażać życiu i mieniu nieszczęsnych „sanacyjnych“ wyborców — to nie od rzeczy będzie zauważyć, że „groźna powódź“ już według tego samego PAT, przestała wogóle istnieć. Istniała bowiem tylko w fantazji gorliwych korespondentów.

Ale są pisma w „sanacji', które nie przemilczają tak, jak „Kurjer Poranny“, „Gazeta Polska“ klęski wyborczej albo nie fałszują, jak „Czerwoniaki' wyników.

„Kurjer Polski“ przyznaje, że frekwencja była mała. Tłumaczy ten fakt ostrą agitacją opozycji i pociesza się, że na przyszłość będzie lepiej. Organ „lewiatański“ ma zresztą powody do radości. P. Wierzbicki i inni wodzowie fabrykantów poprzechodzili, tak samo, jak konserwatyści - ziemianie. Przy wyborach powszechnych to — by się nie udało.

Najszczerzej do sromotnej przegranej przyznaje się „Czas“:

„Abstynencja była znaczna. Nie jest nam jeszcze w tej chwili znana ścisła cyfra, ustalająca stosunek procentowy głosujących do uprawnionych. Przypuszczamy, że nie przekroczy ona 40 proc. Jest to mało, o wiele mniej, niż przy poprzednich wyborach. Czytelnicy „Czasu“ wiedzą, jak wielki nacisk kładliśmy na liczny udział wyborców w głosowaniu. Nie mamy też najmniejszego zamiaru ukrywać, że słabą frekwencję wyborczą uważamy za objaw bardzo niepomyślny. Nie będziemy tłómaczyć tego objawu deszczem, niepogodą, Trzeba po męsku spojrzeć na to, co się stało, nie trzeba sobie tłómaczyć niewątpliwego zła nieistotnemi przyczynami“.

Przyczyny małej frekwencji zdaniem „Czasu“ są dwie. Jedna to:

„brak dostatecznego zainteresowania u społeczeństwa sprawami publicznemi. Społeczeństwo, jak to pisaliśmy parę dni temu, czuje się bezwolnym przedmiotem woli rządzących, nie wierzy, by mogło być choć częściowo współtwórcą tej woli, nie wierzy, by mogło na bieg spraw państwowych wywrzeć jakiś wpływ, i dlatego ogranicza się w najlepszym razie do roli obserwatora, czynnego udziału w życiu publicznem nie chce brać, bo... nie warto“.

A druga przyczyna niepowodzeń „sanacji“ leży w złej taktyce B. B. W. R.

„Jako organizacja, mająca związać społeczeństwo z obozem pomajowym, Blok nie zdał egzaminu. Organizacja terenowa Bloku nie stała na wysokości zadania. Ludzie, piastujący w tej organizacji stanowiska kierownicze, byli źle dobrani, nie cieszyli się zaufaniem.

Wady i braki terenowej organizacji Bloku, przyczyniły się w znacznym stopniu do niedzielnej abstynencji. Resztę winy ponoszą niższe instancje administracji państwowej. Funkcjonarjusze i działacze Bloku oraz urzędnicy administracji publicznej — to były bowiem te dwie kategorje ludzi, z którymi przeciętny obywatel się stykał, i których uważał za reprezentantów. I jedni i drudzy popełnili błędy, których rezultatem jest stronienie społeczeństwa od udziału w życiu publicznem, tak jaskrawo w niedzielnych wyborach zaznaczone“.

Dopiero teraz zaczynają coś niecoś rozumieć.

S-ek.

Posiedzenie

Prezydjum Centralnego Wydziału Kobiecego

Posiedzenie prezydjum Centralnego Wydziału Kobiecego odbędzie się w piątek, o godz. 7-ej wiecz. w lokalu Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci, Al. Trzeciego Maja 2.

23 nowych krążowników

Departament marynarki amerykańskiej zawarł umowy na budowę 23-ch nowych okrętów wojennych, a mianowicie jednego lotniskowca, 15 kontrtorpedowców, 6 łodzi podwodnych i jednego krążownika lekkiego typu.

Franciszek Nowicki

Poeta Tatr

Jak donieśliśmy już, zmarł **Franciszek Nowicki,** świetny poeta polski.

Przez pewien czas stał on bardzo blizko **naszego, socjalistycznego obozu.** Brał nawet udział w pracy partyjnej. Z pionierami naszego ruchu w Małopolsce, np. z tow. Daszyńskim, łączyły go bliskie, serdeczne stosunki. Jeśli weźmiemy tom I niezmiernie interesujących „Pamiętników“ Daszyńskiego, znajdziemy tam wielkrotne wzmianki o Nowickim. Za młodu, w latach akademickich stał Nowicki na czele radykalnej „Czytelni Akademickiej“ w Krakowie. We Lwowie brał udział w pertraktacjach pojednawczych pomiędzy dwiema, wówczas rywalizującemi ze sobą organizacjami partyjnemi. Naturalnie, było to wszystko w zaraniu naszego ruchu. Sympatykiem pozostał do końca.

Fr. Nowicki był **poetą** — prawdziwym, szczerym, utalentowanym. Był jednym z pierwszych — którzy, walcząc z „pozytywizmem“, ideą „pracy organicznej“, stali się pionierami „Młodej Polski“. Wydał w roku 1891 w Krakowie tom swoich „Poezyj“. Odnajdziemy tam — zgodnie ze społecznem stanowiskiem działacza— silną nutę społeczną.

Do dziejów literatury wchodzi Nowicki przedewszystkiem, jako **poeta Tatr!** Tatry odegrały, jak powszechnie wiadomo, ogromną rolę w poezji polskiej. Szereg wybitnych, znakomitych poetów poświęcił swe pieśni Tatrom. Tetmajer, Jerzy Żuławski, Kasprowicz, Asnyk, Pol... Niedarmo historycy literatury w swych klasyfikacjach nierzadko stwarzają dział „Poeci Podhala“. Otóż **Sonety tatrzańskie** Nowickiego **należą** do **rzeczy najpiękniejszych,** poświęconych Tatrom. Niektórzy stawiają je — obok sonetów Mickiewicza. Któż z turystów tatrzańskich, nawet początkujących, nie zna pięknego „Zawratu“:

„Stanąłem na przełęczy... Świat
czarów przedemną!
Wzrok zdumiony weń topię,
podziw duszę tłoczy...
Dołem — sławy czernieją, jak
piór pawich oczy,
W górze pieśń!... ale myślą
stworzona nadziemną“

Wśród poetów tatrzańskich Fr. Nowicki zajmuje miejsce odrębne. W swej pięknej symbolice bowiem ujawnia niespodziewanie **społeczne** pierwiastki! Moment **wolności,** niepodległości brzmi silnie. Wspinając się po górach, poeta wciąż pozostaje bojownikiem społecznym. Zapytuje siebie o przyczyny swej tęsknoty ku Tatrom:

„Tatry!.. Czemuż jak siedzib
szukające ptaki.
Myśli moje ku waszej zamarłej
pustyni
Lecą przez mgłę tęsknoty i przez
marzeń szlaki?“

I odpowiada — motywem wolności:

„O pustyni tatrzańska! Bo na
tym obszarze
Całej mej ojczyzny — o skalna
świątyni —
W tobie jednej są jeszcze —
swobody ołtarze“.

Ten motyw **wolności** wraca jeszcze nieraz, np. w „Kozicy“. Piękną jest symbolika Nowickiego, gdy np. Tatry nazywa „skamieniałym snem Stwórcy“. Czasami wydaje się dziś może nieco przesadną, gdy np. w „Zamarzłym Stawie pod Zawratem“ Nowicki daje taki obraz:

„To piekło zamrożone!.. pierzchły zeń Szatany
I zamarzły — skał rzędem dokoła gardzieli“.

Ale to były inne czasy, inne gusta, inne formy.

„Sonety tatrzańskie“ Nowickiego pozostaną jednak nazawsze pięknym ustępem w dziejach poezji polskiej.

I w naszych, socjalistycznych szeregach niech nie będzie zapomniany ten pionier socjalizmu i utalentowany poeta. Trudno — rozumiem — w dzisiejszych czasach urządzać specjalne akademje, ale można na innych akademjach, uroczystościach TURowych czy wieczorach literackich zadeklamować „Tatry“, „Zawrat“ lub „Szarotkę“ i poświęcić kilka słów autorowi. Teksty? W roku 1905 w Tarnowie wyszły w II-gim wydaniu „Pieśni czasu“. Tatrzańskie wiersze można znaleźć także w książce Kantora „Tatry w poezji polskiej“ (Jarosław, 1909).

Kazimierz Czapiński.

Wybory B. B. W. R.

Po dniu 8 września

Spokojna analiza

Cyfry i fakty

Dane liczbowe o rezultacie wyborów BBWR. są już mniej-więcej ustalone urzędowo. Mogą wypaść jeszcze jakieś różnice, ale nie zmienią one całości obrazu. Dla naszej oceny rzeczowej bierzemy narazie za podstawę wyłącznie dane urzędowe, t. j. komunikaty PAT. i wiadomości własne prasy „sanacyjnej". Zaczniemy od kwestji, omówionej już w naszym wczorajszym artykule wstępnym.

„ZAGADKA" ZIEM WSCHODNICH.

Warto porównać.

P. W Sławek w Warszawie — 29.319 głosów.

P. B. Podoski w Kobryniu — 127.744 głosów.

P. W. Stpiczyński w Warszawie — 15.105 głosów.

P. L. Suchorzewski w Kowlu — 133.276 głosów.

P. B. Pochmarski w Krakowie— 16.213 głosów.

P. Hołyński w Kobryniu — 123.479 głosów.

P. W. Pełczyńska w Wilnie — 12.360 głosów.

P. J. Hoffman w Równem — 108.041 głosów.

Byłoby rzeczą zbyt śmieszną twierdzić, że akurat Polesie wykazało tak imponujące przywiązanie do BBWR. i taki entuzjazm do nowej ordynacji wyborczej, że ruszyło, jako jeden mąż, by poprzeć p. Podoskiego albo p. Hołyńskiego, którzy z tymże Polesiem w sensie „regjonalnym" nie mają, o ile wiemy, aboslutnie nic wspólnego.

„CUD" NA POLESIU.

Z Polesiem właśnie bywają zawsze kłopoty największe. Według zestawień urzędowych głosować miało w okręgach woj. Poleskiego **356.374** osoby pod kierunkiem ogólnym p. woj. Kostka - Biernackiego. Tabelę dokładną podał „Kurjer Poranny'. Aliści — oddano pono głosów **aż 425.228**. Tak wypada ponad wszelką wątpliwość z prostego zesumowania danych **urzędowych**. Nie było widocznie w całem tem niezwykłem województwie **ani jednego głosu nieważnego**. „Poleszucy" zapoznali się — wbrew żalom „Czasu" — z nową ordynacją wyborczą o wiele solidniej, niż mieszkańcy stolicy. I mimo to — wyobraźcie sobie! — kandydaci, poczynając od p. Podoskiego, otrzymali o

68.854 głosów

więcej, niż... wogóle głosowało osób.

Doprawdy, niezwykła sytuacja... matematyczna.

NA WOŁYNIU.

Na Wołyniu zaś, tuż obok, wyszło akurat odwrotnie. Głosowało podobno w tem województwie, które przed paroma laty równie „masowo' obdarzyło swem „zaufaniem" ks. Radziwiłła i p. Wiślickiego, teraz otrzymało nową, mniej głośną, „ekipę" kandydacką, ni mniej, ni więcej, — **tylko 632.213** osób, prawie trzy razy więcej, niż w Warszawie. „Kandydaci" natomiast — ciągle według danych urzędowych — skupili wszyscy razem **460.208** wyborców. Innemi słowy

172.001 głosów

musiało chyba być nieważnych. Inaczej tego wytłumaczyć niesposób.

***

Te dwa zestawienia „kresowe" zwalniają nas od dalszych komentarzy. I „astronomiczne" liczby trzeba jednak ogłaszać... z jakimś sensem.

Nieprawdaż?..

MAŁOPOLSKA.

W województwie krakowskiem mamy wyraźną linję rozwojową cyfr. Wyborców stawiło się w obu okręgach miasta Krakowa **49.981.** Mała frekwencja w Tarnowskiem, Rzeszowskiem, Bocheńskiem. Im dalej na wschód — z wyjątkiem samego Lwowa — tem szybciej rosną cyfry, i znowu dochodzą do setek tysięcy w Buczaczu, w Czortkowie. Spadają mocno w Drohobyczu, Kałuszu, t. j. w ośrodkach przemysłowych.

***

B. KONGRESÓWKA, WIELKOPOLSKA I POMORZE mają wszędzie cyfry niewielkie i w Zawierciu, i w Częstochowie, i w Płocku, i w Poznaniu, i w Toruniu, i w Grudziądzu, no i przedewszystkiem w Łodzi.

ŁÓDŹ.

W Łodzi wybrano tylko czterech posłów zamiast „należnych" sześciu. Dla dwóch... zabrakło głosów. Frekwencja

nie sięgała

20%.

P. Mincberg jedyny uzyskał 17.155 głosów chasydów i geszefciarzy, p. Wadowski — 14.973 głosy, p. Waszkiewicz — 12.712 głosów, p. Wymysłowski — 11.776 głosów. Inni kandydaci mieli 9.846 (p. Biłyk), 5.170 (p. Rau) i t. p. Łódź robotnicza przemówiła bardzo wyraźnie.

***

Zestawień cyfrowych możnaby dać jeszcze dużo. Powrócimy zresztą do nich zapewne nie raz jeden. Te jednak, któreśmy podali, wystarczają dla wniosku ogólnego.

P. A. T. ocenia udział w głosowaniu na

46,5%

ogółu uprawnionych w całem Państwie. P. A. T. stwierdza oficjalnie, że

przeszło połowa

uprawnionych **nie głosowała.** Jeżeli jednak teraz pozostawimy na stronie **województwa Wołyńskie, Poleskie, Nowogródzkie,** otrzymamy obraz całkiem inny, nie przekraczający

22—23%

dla Polski rdzennej nawet z województwami południowo - wschodniemi, gdzie kierownictwo „Unda" zrobiło swój jedyny w swoim rodzaju „kompromis" z obozem „sanacyjnym", kompromis, opisany przez nas przed paroma dniami.. „Burze morskie' i „wylewy rzek" niewiele, doprawdy, tu pomogą.

CI, KTÓRZY UPADLI.

Przejdźmy do kilku charakterystycznych zdarzeń personalnych.

P. Sanojca w dalekiej Kołomyi runął zebrawszy aż 38.775 kołomyjskich głosów. Nie obliczył, że tam wchodzą w grę setki tysięcy a nie marne dziesiątki tysięcy głosów.

P. R. **Burda** padł bez chwały i bez boju w duszach wyborców z marnemi 14.962 głosami.

P. L. **Korzenny,** którego miłą ulotkę o p. Wojciechowskim drukowaliśmy niedawno, nie przekroczył 4.943 głosów.

P. **Mackiewicz** ma w Wilnie 7.333 zwolenników, a konkurencyjny p. **Okulicz,** chociaż też przepadł, zebrał ich 11.560.

P. **Tauroginski** — Robespierre wileńsko - trockeigo powiatu niewytrzymał szturmu p. **J. Prystorowej;** pobiła go o 4.000 głosów, wsparta o wszystkie możliwe wpływy.

LUDZIE „DYWERSJI".

Kierowników ostatniej „dywersji" w Str. Ludowem spotkała zasłużona kara, której byliśmy zresztą najzupełniej pewni.

P. M. **Róg** uzyskał 19 996 głosów, p. H. **Wyrzykowski** — 9.192, pełen wahań p. **Koter** — 4.184.

Przeszedł jeden bodaj p. **Tatarczuk** w Łukowie pod skrzydłami opiekuńczemi p. Miedzińskiego.

Z. Z. Z.

Z. Z. Z. otrzymał koniec końców dwóch posłów: p. **Gardeckiego** w Warszawie (aż 13.034 głosy) i p. **Gdulę** w Krakowskiem. P. **Pączek** w Warszawie na Pradze uzyskał 9.786 głosów wobec 15.287 dla wodza „Lewjatana" p. Wierzbickiego. Na Pradze przepadł zarazem i **Dabulewicz.**

Bardzo to wypadło... dotkliwie dla tej grupy w Z. Z. Z., która uważała udział w **takich** wyborach za „obowiązek obywatelski".

***

Tyle na dzisiaj. Temat nie jest, oczywiście, wyczerpany. Narazie naukę moralną dla p.p. twórców ordynacji wyborczej możnaby sformułować tekstem znanego przysłowia rosyjskiego:

„żona podoficera sama sobie... dała w skórę".

S. K.

Meteorologowie a wybory

Prawdopodobnie był to tylko zbieg okoliczności, że w niedzielę, w dzień wyborów, obradował w stolicy międzynarodowy zjazd meteorologów.

Złośliwi jednak utrzymują, że to „sanacja" sprowadziła z całego świata „Pimowców", by zapewnić sobie piękną pogodę w dzień wyborów.

Nic to jednak nie pomogło, gdyż prawie w całym kraju lało w niedzielę jak z cebra, i temu wyłącznie przypisać należy — według urzędowych zapewnień — słabą frekwencję wyborców.

W stolicy opowiadają sobie na ucho, że wśród „Pimowców" większość stanowili ludzie obcych „agentur", którzy zwąchali się z opozycją.

Jest to ohydne oszczerstwo! Dowodem czego może służyć fakt, że gdy „Pimowcy" zebrali się przed gmachem Staszyca dla sfotografowania się, nie mogli zapewnić sobie na 5 minut pięknej pogody i musieli zrobić „przyjemny wyraz twarzy" pod rozpostartemi parasolami.

Najprawdopodobniejsze jest przypuszczenie, że wpływ meteorologów na kształtowanie się pogody równa się wpływowi „sanacji" na społeczeństwo polskie.

b.

W Warszawie

oddano 52.038 nieważnych głosów

Liczba uprawnionych do głosowania wynosiła, jak pisaliśmy, w stolicy 731.113 osób. Głosowały— 220.082 osoby. Głosów WAŻNYCH było

168.044.

A zatem głosów NIEWAŻNYCH, zaopatrzonych w zgoła... nieżyczliwe uwagi pod adresem 460.000 osób okrągło, czyli 65% B. B. W. R. i poszczególnych kandydatów było

52.038.

Dla porównania przytoczymy, że w r. 1930 głosowało w Warszawie podówczas uprawnionych.

Teraz „sanacja" zdobyła 168.044 głosy na 731.113 uprawnionych, czyli — wciąż według danych urzędowych — nie całe 22% ogółu uprawnionych.

A warto zauważyć, że właśnie w Warszawie głosowały „nowe warstwy" wyborców — oficerowie i podoficerowie — w liczbie pokaźnej. Dlatego cyfry przytoczone są, jeśli to możliwe, jeszcze bardziej charakterystyczne.

Fragmenty z Ziemi Tarnowskiej

(Telefonem).

Wszystkie wiadomości, nadchodzące z gmin wiejskich, wykazują bardzo niską frekwencję głosujących.

Oto przykłady:

Meszna Szlachecka — 1150 uprawnionych do głosowania; głosowało 83.

Janowice — 1900 uprawnionych, głosowało 260.

Rzuchowa — 1763 uprawnionych, głosowało 275.

Łękawica — 700 uprawnionych, głosowało 70.

Tarnowiec — 1025 uprawnionych, głosowało 230.

Rzukowice Stare — 1342 uprawnionych; głosowało 208.

Krzyż — 1285 uprawnionych; głosowało 280.

W pow. **brzeskim** np. we wsi Milówka, głosował **jeden** wyborca (!), a mianowicie miejscowy nauczyciel.

We wsi **Borzęcin Dolny** głosowało 15 osób; we wsi **Jastew** — 23 osoby.

W gminach wiejskich pow. tarnowskiego głosowało ogółem 22% uprawnionych. Istotna frekwencja wyborcza odbiega daleko od cyfr, ustalonych oficjalnie (np. w pow. tarnowskim frekwencję wyborczą obliczają oficjalnie na 55%).

W **Tarnowie** „sanacja" i sjoniści mieli przy wyborach w r. 1928 44% ogólnej liczby uprawnionych; w r. 1930 — 44%; teraz — niespełna 42%.

Do tych 42% wliczono również wszystkie hjeny „sanacyjne", które „odgłosowały" po wiele razy.

Przy zastosowaniu tych praktyk ustalono np. oficjalnie, iż we wsi **Wierzchosławice** głosowało 80% uprawnionych, podczas gdy według ścisłych obliczeń głosowało 446 osób na ogólną liczbę 1260, czyli 35%.

A oto inne przykłady rozbieżności między cyframi oficjalnemi, a cyframi rzeczywistemi.

Oficjalnie obliczają, że w całym powiecie unieważniono 18 głosów; tymczasem w jednym tylko obwodzie w Tarnowie unieważniono głosów 36, nie mówiąc o innych obwodach.

W **Rzędzinie** na 900 uprawnionych głosowało 209; oficjalnie podają, że 290.

W porównaniu z wyborami samorządowemi w r. 1933 obecne dane wykazują ogromne skurczenie się frekwencji wyborczej.

***

W pow. **limanowskim** głosowało 5% uprawnionych.

Sytuacja na Śląsku

Ogromna ilość nieważnych głosów.

Udział hitlerowców niemieckich

Miarą sytuacji śląskiej jest OLBRZYMIA ILOŚĆ NIEWAŻNYCH głosów, oddanych podczas głosowania. Udział w wyborach wymuszano na robotnikach groźbą pozbawienia pracy. W wielu zakładach przemysłowych zapowiedziano, że odbędzie się po wyborach kontrola, kto nie wziął udziału w wyborach. Obawa przed represjami skłoniła wielu robotników do udziału w wyborach. Wielu z tych przymusowych wyborców oddawało kartki nieważne. Ilustrują ten stan rzeczy niektóre, znane już cyfry.

W okręgu rybnickim głosowało 43.533 wyborców, ważnych głosów było tylko 32.677 głosów. W okręgu wodzisławskim na 51.122 głosów, ważnych było tylko 33.015 głosów. W Bielsku na 14.487 głosy, ważne były tylko 7000 głosów. W Katowicach (miasto) oddano 11.000 nieważnych głosów. Na podstawie już znanych napewno wyników należy przypuszczać, że procent nieważnych głosów będzie bardzo znaczny.

Dla całego **województwa** śląskiego zestawienie wygląda następująco:

uprawnionych do głosowania — 750.547 osób; **głosowało w dn. 8 września** — 577.333 osoby, czyli

77%.

Tak mówią dane **urzędowe.**

Ale **głosów ważnych było** tylko 317.444, czyli

42%

uprawnionych. Głosy nieważne musimy traktować w ogromnym procencie, jako głosy nieprzychylne obozowi „sanacyjnemu".

***

„Sanacja" a hitlerowcy niemieccy

Największą niespodzianką wyborów na G. Śląsku był masowy udział Niemców hitlerowskich w wyborach, którzy głosowali ławą na „sanacyjne" listy wyborcze. Pierwotnie zdawało się, że wobec niewystawienia kandydata niemieckiego ani do Sejmu warszawskiego, ani do Sejmu śląskiego, Niemcy gremjalnie wstrzymają się od wyborów. Wyraz temu dała prasa niemiecka zaraz po odbyciu zebrań kolegjów wyborczych, gdy okazało się, że rokowania Niemców z „sanacją" nie dały narazie rezultatów. Prasa niemiecka pisała wówczas, że „Niemcy chcą głosować, jednak nie mają kandydatów".

Stanowisko Niemców hitlerowskich uległo jednak w kilka dni później zasadniczej zmianie. Oto prasa niemiecka ogłosiła, że obowiązkiem każdego Niemca jest wzięcie udziału w wyborach. Na kilka dni przed wyborami ogłosiły „Volksbund" oraz „Deutsche Partei" oświadczenia, wzywające członków tych organizacyj do udziału w wyborach. Pomimo tych oficjalnych zawezwań opinja publiczna była zdania, że udział Niemców w wyborach będzie jednak bardzo nikły. Po wyborach okazało się wszakże, że Niemcy poszli masowo do wyborów.

Poniedziałkowa prasa niemiecka podkreśla udział Niemców w wyborach z całym naciskiem. Oficjalny organ „Volksbundu" Kattowitzer Zeitung", pisze dosłownie:

„W tym sukcesie wyborczym sanacji ma wybitny udział ludność niemiecka, która wzięła masowy udział w wyborach".

Udział Niemców w wyborach był celowy. Wynika to z dalszych uwag „Kattowitzer Zeitung", która pisze:

„My Niemcy wyrażamy nadzieję, że nasze zachowanie się podczas wyborów usunie ostatecznie resztki nieufności ze strony władz do nas".

Zatem wysoki procent głosujących na Śląsku tłumaczy się w głównej mierze masowym udziałem Niemców w wyborach. Okazało się teraz, że głównymi filarami „sanacji" na Śląsku są Niemcy-hitlerowcy i ZZP. p. Grajka.

ZAKULISOWE ROKOWANIA.

„Sanacyjni" kandydaci na posłów nie wstydzili się w swej „patrjotycznej" duszy zabiegania u Niemców o głosy. W okręgu przemysłowym rozrzucali ulotki w niemieckim języku, zwracając się do Niemców, by głosowali na pp. Grzesika i Przyklinka, Dr. Kocura i Dr. Dąbrowskiego. Jeden z kandydatów zwrócił się nawet, jak pisze „Kattowitzer Zeitung", do organizacyj niemieckich, by uzyskać poparcie Niemców. „Kattowitzer Zeitung" ubolewa, że rokowania te zaczęły się zbyt późno, tak, że nie udało się wszystkich wyborców niemieckich o tem zawiadomić. Co przyrzekł kandydat „sanacyjny" Niemcom i jak brzmi nazwisko tego oberpatrjoty „sanacyjnego", tego niestety „Kattowitzer Zeitung" nie ujawniła.

Okazało się jeszcze raz, że patrjoci „sanacyjni" w pogoni za mandatami, nie wstydzili się pertraktować z „Volksbundem".

Bez dwuch

Do nowego Sejmu w stu procentach „sanacyjnego" nie weszli dwaj czołowi mężowie „sanacji".

Nie wszedł p. Józef Sanojca z Kołomyi i nie wszedł p. Rudolf Burda z Przemyśla, dwie ozdoby „sanacji" w poprzednich dwuch sejmach.

Kto bliżej przyjrzał się pracy ustawodawczej obozu „sanacyjnego" w trzecim i czwartym Sejmie, temu trudno wyobrazić sobie przyszły Sejm bez tych dwuch mężów: bez p. Sanojcy z Kołomyi i bez p. Burdy z Przemyśla.

Nie wiem nawet, czy Sejm bez tych dwuch panów będzie ważny.

Nie wiem czy ważne będą ustawy które uchwalone zostaną bez akompanjamentu okrzyków p. Sanojcy i bez łaskawego przytakiwania lwią grzywą p. Burdy.

Trudno sobie wyobrazić przyszły Sejm bez tych dwuch panów, jednego stale wymachującego rączką, a drugiego rozpierającego się nonszalancko w pierwszym rzędzie ław B. B. tuż obok pp. Radziwiłła, Minkowskiego, Miedzińskiego, Prystora i Sławka.

Jakaś pustka wiać będzie z ław B. B., na których nie będzie p. Józefa Sanojcy i p. Rudolfa Burdy.

Chyba... chyba, że w nowym narybku „sanacyjnym" znajdą się godni ich następcy.

To jest jednak wątpliwe. To byli ludzie niezastąpieni!

Zdaje się, że wobec braku opozycji w przyszłym Sejmie, rola tych dwuch panów skończyła się i dlatego „sanacja" tak bezceremonjalnie ich spławiła.

Spodziewamy się jednak, iż prezydjum przyszłego Sejmu należycie oceni zasługi obu tych mężów i na miejscach, które zajmowali, mieści tablice pamiętkowe.

„Tu hałasował p. Sanojca" oraz „Tu rozpierał się . Burda".

To im się bezwzględnie należy!

x. y. z.

Czy będzie zmiana Rządu?

Pogłoski o rychłej zmianie Rządu z natury rzeczy pojawiły się znowu. Podobno — bardzo prędko. Kto? jak? zamiast kogo? Nie warto powtarzać przeróżnych domysłów; w każdymbądź razie chodzi przedewszystkiem o kwestję premjera. P. Sławek odchodzi podobno napewno, a na jego miejsce wymieniają niemało kandydatów od p. Prystora, męża zwycięskiej p. Janiny poczynając, a na p. Raczkiewiczu kończąc.

Do Berezy Kartuskiej

Z powiatu dolińskiego w Małopolsce Wschodniej odstawieni zostali ostatnio dwaj studenci uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Przytulak i Kos, do miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej. (PRESS).

W Genewie

Pierwszy dzień Zgromadzenia Ligi Narodów

PREZYDJUM ZGROMADZENIA.

Na poniedziałkowem popołudniowem zgromadzeniu Ligi Narodów przystąpiono do wyboru 6 v.-przewodniczących Zgromadzenia. Po akcie głosowania przewodniczący oznajmił. że Francja otrzymała 46 głosów, Anglja — 41, Włochy — 41, Hiszpanja — 41, Belgja — 30, Meksyk — 30. ZSSR. — 29. Wobec tego wiceprzewodniczącymi zgromadzenia Ligi zostali wybrani delegaci: Francji, Anglji, Włoch, Hiszpanji, Belgji i Meksyku.

Sprawy formalne

Plenarne Zgromadzenie Ligi Narodów zajmowało się onegdaj jedynie sprawami o charakterze formalnym. Zgromadzenie przeszło do wyboru przewodniczących komisyj. Przewodniczącym komisji pierwszej (prawniczej i konstytucyjnej) został obrany delegat holenderski, Limburg., drugiej (gospodarczej) polski minister skarbu dr. Władsław Zawadzki. Przewodnictwo komisji trzeciej (ograniczenia zbrojeń) w roku bieżącym, jak w latach ubiegłych od czasu rozpoczęcia obrad rozbrojeniowej konferencji genewskiej, nie zostało obsadzone. Delegat rumuński Radulescu został powołany na przewodniczącego komisji czwartej (finansowej), a delegatka węgierska, hr. Apponyi, na przewodniczącą komisji piątej (spraw socjalnych) Wkońcu przewodnictwo komisji szóstej (politycznej) zostało powierzone delegacji Irlandji, premjerowi De Valera. Na czele komisji regulaminowej stanął pierwszy delegat szwajcarski, radca związkowy Motta, a na czele komisji pełnomocnictw delegat belgijski Bourquoin. ATE.

Komitet pięciu obraduje

W gmachu sekretarjatu Ligi Narodów zebrał się komitet pięciu dla zatargu włosko - abisyńskiego. Obecni byli przewodniczący Madariaga. min. Beck, min. Aras oraz Geger w zastępstwie nieobecnego premiera Lavala. W toku obrad badano w dalszym ciągu dokumenty, przedłożone komitetowi, poczem powołano do życia specjalny pod komitet prawniczy, w którego skład wszedł z ramienia Polski radca Kulski. Komitet ten prowadzić będzie dalsze studja nad materjałami, przedstawionemi przez delegację włoską, oraz dokumentami które przedstawione być mają przez delegację abisyńską. (PAT.).

Abisynja broni się w Genewie

Z kół zbliżonych do delegacji abisyńskiej w Genewie donoszą, że Abisynja zamierza w przyszłym tygodniu zgłosić nagły wniosek w sprawie rozpatrzenia poprzedniego wniosku abisyńskiego o zatargu z Włochami. Rząd abisyński podał w motywach, że od chwili zgłoszenia pierwszego wiosku Włochy przedsięwzięły szereg zarządzeń o charakterze wojskowym, grożącym bezpieczeństwu Abisynji. (ATE.).

Polska kandyduje do Rady Ligi Narodów

Po wyborach sześciu wiceprzewodniczących zgromadzenia Ligi Narodów przyjęto wnioski przewodniczącego w sprawie rozdziału tematów pomiędzy komisje Zgromadzenia oraz w sprawie przekazania niektórych zagadnień do prezydjum. Następnie przewodniczący zakomunikował, że w związku ze zbliżającemi się wyborami do Rady Ligi Narodów, które odbędą się 16 b. m., otrzymał od p. ministra spraw zagranicznych Becka list z 9 b. m., zapowiadający, że Polska zabiegać będzie w roku bieżącym o reeleksję oraz, że postawi swą kandydaturę do Rady Ligi Narodów. Głosowanie nad przyznaniem Polsce prawa reelekcji odbędzie się dnia 16 przed południem, a wybory do Rady — tegoż dnia po południu. (PAT).

Konferencja walutowa

W kołach genewskich twierdzą, że podczas obrad komisji drugiej, gospodarczej Zgromadzenia Ligi Narodów, zostanie poruszona sprawa zwcłania międzynarodowej konferencji walutowej pod egidą Ligi Narodów. Wniosek w tej sprawie ma być zgłoszony przez przedstawiciela państw bloku złotego.

Abisynja — Włochy

KOMISJA 5-CIU a

„Daily Herald" przynosi ciekawe szczegóły o komisji 5-ciu, powołanej do życia przez Radę Ligi Narodów celem znalezienia wyjścia ze sporu włosko - abisyńskiego.

Otóż Mussolini był przeciwny udziałowi w komisji przedstawicieli Francji i Anglji; stąd powstały pogłoski o projekcie komisji 3-ch; państwa zaś mniejsze nie chciały uczestniczyć w komisji bez przedstawicieli tych mocarstw.

Po naradzie Lavala z Edenem, Laval oświadczył bar. Aloisiemu, przewodniczącemu delegacji włoskiej, że musi wybrać między komisją 5-ciu i Radą Ligi bez Włoch, któraby działała zamiast komisji. Aloisi ustąpił i zgodził się na komisję.

Przewodniczącym komisji wybrano przedstawiciela Hiszpanji p. Madariagę. Komisja natychmiast przystąpiła do pracy, biorąc za punkt wyjścia obrady „3-ch" w Paryżu, gdzie, jak wiadomo, Anglja i Francja poszły na duże ustępstwa dla Włoch, przyznając im prawie wyłącznie przywileje ekonomiczne w Abisynji (z wyjątkiem jez. Tsana), kontrolę nad policją i t. p. Ustępstwa te równają się protektorowi Włoch nad Abisynją, która, gdyby nawet pod naciskiem Ligi Narodów, przyjęła te warunki, toby robiła wszystko, by się pozbyć „opieki" włoskiej. Mussolini jednak i te propozycje odrzucił.

FRANCJA ZATRZYMUJE SANKCJE NAWET W RAZIE WOJNY!

Kongres Trade-Union'ów (związków zawodowych) w Anglji uchwalił, jak wiadomo rezolucję, w której wzywa Rząd angielski, by bezwględnie strzegł paktu Ligi Narodów i zapewnia Rządowi wszelkie poparcie robotników w walce o prawo i pokój.

Komentując tę rezolucję, tow. Citrine, sekretarz generalny Trade-Unionów, oświadczył:

Wykonanie tej rezolucji (przewidującej możliwość zastosowania sankcyj. **Red.), może wywołać wojnę, ale to jest możliwość, z którą powinniśmy się liczyć. Musimy sobie uświadomić, że niema innego wyjścia, niż sankcje, zawierające w sobie niewątpliwie możliwość wojny".**

PRZEDSTAWICIEL ABISYNJI WE WLOSZECH

W Rzymie przebywa jeszcze abisyński „chargé d'affaires", który nazywa się Nagadras Jezus Afework. Jest on ożeniony z Włoszką. Zbyteczne dodawać, jak trudna jest jego sytuacja dyplomatyczna i — domowa.

Ustąpienie Lansbury'ego

Havas donosi z Londynu, że sprawa sankcji, co do której ujawniła się już różnica poglądów pomiędzy parlamentarzystami z Labour Party a radykalnemi trade-unionistami powoduje obecnie przesilenie w łonie Labour Party.

Z chwilą otwarcia kongresu trade-unionów, przywódcy związków zawodowych zajęli w sprawie sankcji o wiele bardziej skrajne stanowisko, aniżeli członkowie grupy parlamentarnej. Mowa przewodniczącego kongresu Keana oceniana jest przez tych ostatnich, jako dość ryzykowne wystąpienie. Podczas zebrania egzekutywy Labour Party wyjaśniło się, że olbrzymia większość trade-unionistów podziela poglądy Keana.

(PAT).

W związku z przyjętą przez Trade Uniony rezolucją w łonie Labour Party doszło do przesilenia. Przewodniczący stronnictwa Lansbury oświadczył, że nie solidaryzuje się z rezolucją, przyjętą przez kongres w sprawie sankcyj przeciwko Włochom i zrezygnował z zajmowanego stanowiska. Na leadera stronnictwa wysuwani są przywódca organizacji stołecznej, b. minister robót publicznych Morrison oraz b. minister zdrowia Artur Greenwoody. (PAT.).

***

Tow. Lansburg wysunął w tym wypadku ideę pacyfizmu wyżej— że tak powiemy, — niż problem zahamowania awanturniczej polityki faszyzmu włoskiego. Na tym tle doszło do zatargu ze stanowiskiem ruchu zawodowego, podzielonych przez znaczną część Partji Pracy. Ustąpienie Lansbury'ego z przewodnictwa grupy parlamentarnej (nie — stronnictwa, jak podaje PAT.) nie oznacza, rzecz prosta — żadnego rozłamu w angielskim ruchu robotniczym.

Pisma żydowskie nie mogą być sprzedawane w Niemczech

Prezydent niemieckiej izby prasowej wydał zarządzenie, zabraniające z dniem 1-go października b. r. publicznej sprzedaży pism żydowskich w Niemczech.

Kto był sprawcą zamachu na sen. Longa?

Z Paryża PAT. donosi, iż sprawca zamachu na sen. Huy Longa był ordynatorem w szpitalu amerykańskim w Neuilly w r. 1930, lecz wspomnienia o młodym lekarzu zatarły się już w pamięci jego kolegów i członków personelu szpitalnego. Jak mówią—był on b. poważny i sumienny, mówił płynnie po angielsku, niemiecku i francusku, rzadko zabierał głos w sprawach polityczych i społecznych. Po odbyciu przepisowego stage'u odjechał do Luisiany, zaopatrzony w jaknajlepsze świadectwa, wydane mu przez najwybitniejszych lekarzy francuskich.

***

Reuter donosi z Batonrouge (Luizjana), że stan zdrowia rannego senatora Huey Longa polepszył się — wedle komunikatu oficjalnego — natomiast pogorszył się — wedle informacji ze źródeł prywatnych. Dokonano drugiej transfuzji krwi. Kula rewolwerowa przeszyła jamę brzuszną, przebijając w dwóch miejscach wnętrzności. (PAT.).

Walka o ustrój w Grecji

Z Aten donoszą: Premjer Tsaldaris podał do wiadomości publicznej, że plebiscyt w sprawie przywrócenia monarchji w Grecji odbędzie się przewidywanym terminie, t. j. od dnia 15 listopada.

INNE DEPESZE NA STR. 1 i 2.

Wiadomości Sportowe

Piłka nożna

KOMPLIKACJE Z NIEDOSZŁYM DO SKUTKU MECZEM RUCH — POLONIA. W niedzielę miał się odbyć w Hajdukach mecz ligowy Ruch — Polonia. Ze względu jednak na grząskie boisko obie drużyny porozumiały się rozegrać te zawody jako towarzyskie, przyczem skrócono czas do 20×30 min. Spotkanie to wygrała drużyna Ruchu 3:0. Tymczasem jak się okazuje, sędzia zawodów p. Kochanek uznał boisko za zdatne do rozegrania zawodów ligowych, a tylko same kluby chciały spotkania towarzyskiego. Zachodzi zatem możliwość, że na zasadzie opinji sędziego mecz mógłby być zweryfikowany nawet jako walkower 0:3 na niekorzyść obu klubów, jak to w takich wypadkach przewidują przepisy Ligi.

PIŁKARZE CZECHOSŁOWACCY REMISUJĄ W LENINGRADZIE. Piłkarska reprezentacja Pragi rozegrała swój pierwszy mecz w Rosji Sowieckiej, w Leningradzie, gdzie zremisowała z repr. Leningradu 2:2 (1:0). Widzów 40 tysięcy.

MISTRZOSTWA PIŁKARSKIE WARSZAWY. W zawodach o mistrzostwo klasy A okręgu warszawskiego rezerwa Warszawianki zremisowała P. Z. L. 3:3:. PWATT zwyciężył AZS 4:1, Orkanod niósł zwycięstwo nad Świtem 4:3.

W BUDAPESZCIE rozegrany został pierwszy finałowy mecz piłkarski o puhar środkowoeuropejski między Ferencaros (Budapeszt) a Spartą (Praga). Wygrała drużyna Ferencvaros w stosunku 2:1. Widzów 45 tysięcy. Rewanżowy mecz odbędzie się 15 b. m. w Pradze.

Lekkoatletyka

SUKCESY WALASIEWICZÓWNY i WAJSÓWNY W WIEDNIU. W Wiedniu na stadjonie WAC na Praterze odbyły się międzynarodowe zawody lekkoatletyczne, w których startowały trzy zawodniczki polskie: Wajsówna, Walasiewiczówna i Kwaśniewska, podczas gdy Kwaśniewska musiała zadowolić się dopiero trzeciem miejscem w rzucie oszczepem.

60 mtr. — 1) Walasiewiczówna 7.5 sek., 2) Vancura (Wiedeń). *100 mtr.* — 1) Walasiewiczówna 12.2, 2) Vancura 12.5. *Rzut dyskiem* — 1) Wajsówna 40.20. 2) Held (Austrja) 34.72. 3) Walasiewiczówna 32.91. *Rzut oszczepem* — 1) Pekarova (Czechosłowacja) 41.09, 3) Kwaśniewska 38.95. *W trójboju* pierwsze miejsce zdobyła Pekarova 214 pkt. przed Nowak i Kwaśniewską.

Kolarstwo

MISTRZOSTWA KOLARSKIE WARSZAWY

Na Dynasach rozegrane zostały zorganizowane przez W. T. C. wielkie zawody kolarskie o mistrzostwo Warszawy dla sprinterów i derby sztajerów.

W ogólnej punktacji tytuł mistrza Warszawy zdobył Pusz—8 pkt. przed Łączyńskim — 6 pkt. i Frączkowskim — 4 pkt.

Derby sztajerów na 50 klm. rozegrane zostały w 2-ch spotkaniach. Obfitowały one w dużo ciekawych i emocjonujących momentów.

W punktacji ogólnej pierwsze miejsce zajął Stahl 7 pkt. przed Popończykiem 6 pkt., Włodarczykiem 4 pkt. i Fajgem 3 pkt.

W wyścigu debjutantów na 25 km. za prowadzeniem motorów dużych zwycięstwo odniósł Olecki w czasie 22:58

Pływanie

WIELKIE ZAWODY PŁYWACKIE W POZNANIU. W niedzielę odbyły się w Poznaniu zawody pływackie z udziałem najwybitniejszych pływaków ze wszystkich ośrodków pływackich Polski.

Konkurencje pań: 200 m. stylem klasycznym 1) Święcka (Warszawa) w czasie 3:38.8. 100 m. nawznak 1) Morawska (Warszawa) 1:36,2. 100 m. stylem dowolnym: 1) Kamieńska (Poznań) 1:25,6. Sztafeta 3×100 stylem zmiennym: 1) Warszawa 4:54,6. Skoki z trampoliny: 1) Szczygłówna (Kraków).

Konkurencje panów: 200 m. stylem klasycznym: 1) Heidrich (Śląsk) 3:04. 100 m. nawznak: 1) Włodek (Kraków) 1:22,2. 100 m. st. dow.: 1) Szrajbman (Warszawa) 1:05,2. 100 m. stylem klasycznym: 1) Boguth (Warszawa) 1:25. Sztafeta 3×400 st. klas.: 1) Poznań 5:58 przed Warszawą. Skoki z trampoliny: 1) Breguła (Śląsk).

W ogólnej punktacji 1-sze miejsce zajęła Warszawa 115 pkt., 2) Poznań 111 pkt., 3) Kraków 55 pkt., 4) Pomorze 68 pkt., 5) Śląsk 66 pkt.

Nasza rubryka

AGNIESZKA SMEDLEY — Z cyklu „MIGAWKI CHINSKIE" 5)

ŻYJĄCE TRUPY

Z upoważnienia autorki przełożyła B. Kopelówna

— Och, jaką prześliczną suknię ma pani dziś na sobie... jakie cudowne buciki... I ma pani nowy pierścionek — jaspis otoczony perłami! Mówi pani— pięćset dolarów? Rozumie się, kosztuje dużo, ale mimo to, jeżeli chce się mieć takie śliczne rzeczy, nie wystarcza zapłacić za nie dobrze; trzeba jeszcze mieć dobry gust, aby je umieć wybrać.

Gra ustaje na czas podwieczorku, oraz później wieczorem — na czas bankietu, składającego się z niezliczonej ilości kosztownych potraw. Hsi-czen jest idealną gospodynią, ledwo ośmielającą się podnieść ziarnko ryżu do swych ust, wyglądających jak pączek róży, uporczywie ofiarującą swoje usługi gościom przy stole. A zebrane panie są same tak eleganckie, że i one ledwie kosztują potraw, które stawia się przed niemi, — a jeżeli dają dowód tak dalece złego smaku ,że okazują potrzebę jedzenia, pałeczki ich podnoszą tylko maleńkie kąski ku ich twardym, wyrachowanym, uróżowanym twarzom.

Gra ciągnie się po bankiecie i trwa aż do białego dnia. Mężczyźni wracają ze swoich konferencyj, na których radzą, jak mają pokonać rewolucyjną czerwoną armję; wracają z bankietów i z przyjęć z pieśniarkami kabaretowemi, które sprowadzone zostały z „Domów" wysokiej klasy, albo z apartamentów w Szanghaju i którym płaci się tysiące dolarów tygodniowo za ich „usługi". Dziewczęta te przeznaczone są specjalnie do użytku niepewnych wojskowych.

Żony wojskowych nie wstają aż do popołudnia, a i wtedy poto tylko, aby przygotować się do dalszej gry. Zazwyczaj dom Hsi-czen jest terenem nieustającego kręgu przyjęć tego rodzaju, ale czasami panie zabierane są na krótkie przejażdżki automobilowe za mury miasta, albo też zajmują łodzie na jeziorze Lotus, gdzie — rozłożone wygodnie — dają się obwozić po wodzie.

W takich wypadkach zabiera się wszystkie łodzie i nikomu innemu nie daje się prawa wstępu na jezioro.

Hsi-czen jest dojrzałą, wyrachowaną kobietą również i w innych wypadkach. Przeszłość jej, spędzona wśród chińskich komunistów w Moskwie i w Chinach, kwalifikuje ją do pewnej specyficznej działalności. Mianowicie zna ona nazwiska i twarze mężczyzn i kobiet, swoich byłych towarzyszów, którzy nie zdradzili. Takich ludzi wyszukuje w Szanghaju i Nankinie i wszystko, czego dowiaduje się o nich, powtarza swemu mężowi, oraz jego władcy. Czasami spotyka przypadkiem kogoś, kogo nie jest zupełnie pewna, albo kogo mąż jej lub jego władca podejrzewa o zachowanie poprzednich sympatyj. Tego człowieka Hsi-czen zaprasza łaskawie na herbatę do swego domu i usiłuje nawiązać z nim przyjacielskie stosunki. Wykrzykuje wówczas uszczęśliwiona:

— Byliśmy wspólnie C. Y., prawda? Jakie to interesujące czasy! Zachowałam jeszcze swoje dawne sympatje i nie uważam, byśmy się wtedy mylili.

Nie jest tak niezręczną, aby pytać wprost swego gościa, jakie są jego obecne przekonania, ale z całą przebiegłością i sprytem, do których zdolne są kobiety jej typu, kieruje rozmową w taki sposób, aby odpowiedź wydawała się konieczna. Niektórzy z tych ludzi dorównywują jej w przebiegłości, a nadto posiadają inteligencję, której Hsi-czen jest pozbawiona. To odczuwa ona instynktownie — i takim gościom przygląda się swemi okrągłemi, czarnemi, pozbawionemi powiek oczami, które, jak oczy węża, nie mrugają nawet, gdy czeka na odpowiedź.

Czasami ofiaruje sią uratować tego czy innego człowieka, który został schwytany w sieć teroru i czeka na śmierć; wobec tych, którzy przyjmują jej pomoc, lub zabiegają o nią, jest serdeczna, pełna zaufania, współczująca i szlachetna.

— Rzeczywiście to smutna sprawa — powiada. — Kim był ten człowiek, co robił, kim są jego przyjaciele i rodzina, gdzie mieszkają?... Oczy jej śledzą przytem twarz gościa.

Zgodnie z nakazem męża, czy też jego władcy, słucha i śledzi wszędzie; potem wraca, aby powtórzył to, czego się dowiedziała.

...To a to usłyszała o komunistach; tego dowiedziała się o ich planach... Ten człowiek jest podejrzany — ongi był on w Moskwie, ale teraz zajmuje przyzwoite stanowisko; mówi mało, ale wygląda tak, jakby wiedział dużo... Albo... tu jest podejrzana kobieta; ubiera się w tanie suknie; gardzi różem i pudrem, nie zajmuje się szulerką —i wie zbyt dużo. Ci ludzie napewno są komunistami!

Ci, na których wskazuje jej wytworna, biała ręka z bransoletką z jaspisem, muszą ratować się, jak potrafią. Jeżeli zostają ujęci, czekają ich tortury, nóż egzekucyjny, pluton żołnierzy, albo śmierć za życia w mrocznem feudalnem więzieniu. Ale dla takich, jak Hsi-Czen, jest majątek, władza, stanowisko.

W Szanghaju cudzoziemcy przyjmują ją jako „uroczą żonę dobrego, mocnego człowieka". Ale w Nankinie ta szczebiocąca dama nie słyszy nawet trykrotnego piania koguta o świcie, albowiem głos jego zagłuszają w jej snach: stuk figur do mah-jonga, albo wystrzały karabinowe, biorące daninę z jej byłych towarzyszów.

Tabela loterji

4-ty dzień ciągnienia IV-ej klasy 33 Loterji Panstw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

100.000 zł. — 41065.

20.000 zł. — 70785.

Po 10.000 zł.—34200 58889 74108.

Po 5.000 zł.—36146 101516 144336 172602.

Po 2.000 zł. — 30187 35130 60657 63076 64555 68983 69710 75467 75503 84973 85025 92897 94980 98118 118062 121255 126528 127459 134453 144436 175842 179707 182345.

Po 1000 zł. — 2875 5130 12605 27501 33959 34912 36796 38533 40275 48732 49074 49638 55038 60027 71744 72151 74075 75901 76097 76784 79955 81537 82993 83505 93965 108228 115138 116758 121751 126248 127752 135846 144644 147100 157235 164681 166425 174606.

Wygrane po 200 zł.

351 73 446 71 747 64 806 99 1175 354 644 71 739 802 2076 160 254 388 443 502 83 682 764 846 941 60 3164 96 206 332 208 834 999 4188 434 73 794 5108 220 63 558 803 33 34 996 6321 576 79 618 22 891 918 7134 229 674 924 8091 202 331 594 602 9 849 9022 91 153 253 537 789 816 987 10042 233 432 730 11177 399 472 506 812 13 58 936 63 12125 97 277 609 17 720 910 93 13031 141 313 42 407 14162 599 707 15115 50 248 89 332 786 816 979 16029 377 523 61 608 13 68 893 17117 324 534 99 603 6 786 933 63 18090 199 290 384 423 511 803 19 19006 98 364 99 416 525 692 862 76 20132 264 367 461 629 779 810 21009 155 325 499 22137 92 269 70 419 46 809 29 48 57 965 81 23004 79 219 326 406 541 59 89 824 962 24005 96 257 75 370 416 54 535 748 825 39 962 25160 84 92 200 18 50 512 24 54 606 847 26023 110 208 305 90 416 524 46 51 84 601 774 92 841 56 940 27039 77 134 84 309 24 534 77 92 699 706 42 88 834 97 28112 27 85 277 400 41 56 575 76 636 741 842 90 29121 330 75 627 79 702 13 49 841 940 61 96.

30161 275 597 820 935 31021 85 207 53 461 524 766 932 32043 93 262 382 763 84 811 32 84 950 33017 113 14 248 511 14 17 41 99 690 885 933 34117 25 64 217 389 445 637 902 97 35284 318 59 86 403 23 36 547 91 631 701 58 36053 254 309 39 48 457 84 666 47 92 729 890 37173 95 32 58 77 324 90 437 73 535 59 77 95 660 66 790 805 13 89 900 79 38048 108 206 621 92 788 801 984 39007 106 278 350 62 98 466 540 69 777 867 947 58 40114 56 263 321 565 76 664 820 900 86 41010 108 56 277 321 519 843 42061 124 760 885 904 93 43073 160 494 593 708 9 49 44019 153 87 261 71 414 17 99 514 91 651 711 76 842 87 992 95 45041 78 146 216 316 43 49 75 423 57 587 611 24 783 802 26 28 991 46074 96 312 646 54 56 81 91 738 68 84 897 47027 434 719 902 22 48168 334 85 650 745 873 96 994 49110 26 82 339 44 78 691 812 18 921 2 829 91.

50093 102 15 42 319 25 489 613 761 840 71 80 928 51005 12 162 217 51 304 89 581 627 800 36 926 30 31 52388 468 81 560 627 797 867 996 53089 98 103 239 88 407 13 565 630 74 787 896 97 921 32 41 70 54138 60 380 407 18 69 651 814 41 985 55391 445 516 93 657

56233 445 513 631 69 705 35 812 23 979 57148 677 718 44 824 59 916 58054 62 170 351 512 29 660 96 743 59 882 944 82 92 59050 198 225 91 333 50 68 525 96 634 705 47 897 904.

60004 55 282 301 502 38 601 69 834 988 61004 42 162 92 97 226 28 69 398 416 34 49 664 806 13 62029 58 131 51 237 97 354 672 84 717 35 903 16 30 44 61 93 63000 5 104 316 20 30 394 431 642 60 763 70 88 835 50 61 77 64089 104 48 61 64 226 64 415 67 558 77 663 708 898 923 32 98 65089 242 44 346 74 624 57 80 832 75 982 86 66032 90 160 84 97 507 50 77 525 47 606 29 837 67187 466 527 70 94 607 921 45 68013 26 135 256 424 28 91 651 61 941 92 69009 180 205 34 406 506 43 629 757 68 79 861 85 947.

70155 63 73 313 46 67 77 401 46 595 724 67 838 50 54 931 59 71149 322 488 599 638 62 760 88 822 32 923 45 79 90 72208 14 493 608 61 64 705 64 856 78 913 58 37087 295 396 434 672 81 730 40 815 21 29 38 74311 12 22 423 635 44 729 46 800 50 78 79 86 933 75201 22 314 23 449 579 634 56 742 65 76 914 76061 212 22 35 68 455 552 615 16 55 84 728 63 76 830 51 82 85 77038 154 88 241 95 304 22 25 411 699 760 916 87 94 78009 105 269 518 87 628 72 720 22 822 34 952 79008 14 25 103 26 34 46 75 227 38 78 352 99 438 64 579 89 607 22 720.

80103 238 388 99 572 958 74 81061 176 302 436 725 807 73 79 87 939 82041 54 159 82 84 228 58 65 99 303 13 421 614 15 79 85 711 832 34 972 83064 165 69 547 67 684 711 959 64 84150 53 69 880 89 302 26 426 72 566 87 616 18 60 804 909 85056 66 152 68 343 545 84 607 730 957 86077 80 127 30 254 531 37 39 600 19 98 721 872 904 66 87614 887 88133 201 420 60 681 726 949 89141 255 89 388 618 786 867 90 988.

90032 45 231 410 628 59 93 91238 55 489 582 722 30 43 54 812 902 26 95 92145 53 208 324 402 22 40 505 50 84 88 93416 43 530 95 636 84 730 823 94073 92 135 306 425 662 843 49 959 95011 44 81 108 68 83 85 334 78 95 411 46 511 85 639 825 96050 324 86 474 539 909 97207 62 85 342 25 87 414 55 745 967 98038 40 187 98 308 12 503 605 62 743 61 97 825 99005 38 110 12 237 371 409 36 56 62 539 600 772 877.

100004 5 531 74 660 87 849 945 101221 33 41 47 331 465 572 689 842 51 102296 520 47 57 59 89 611 71 75 753 991 103133 93 269 400 68 644 47 808 34 44 104244 52 951 105035 256 426 560 106093 142 58 88 325 82 400 652 735 881 972 107065 153 219 61 78 307 10 18 481 503 17 67 649 706 955 108006 14 50 91 147 66 79 93 316 45 588 610 829 109002 28 97 116 29 257 308 72 81 90 474 65 83 539 831 55 901 46 74

110004 61 134 251 387 411 80 92 526 38 783 875 94 111112 209 66 87 578 617 70 86 959 64 86 97 112528 41 68 728 879 80 95 97 907 16 113035 88 383 411 606 8 79 740 70 802 49 114201 3 87 414 15 32 548 661 67 719 79 819 905 10 49 115241 47 38 548 63 645 703 4 34 886 116114 20 58 64 250 89 388 592 941 117060 209 67 478 96 707 22 75 802 907 118061 111 35 551 613 49 730 987 89 119067 81 143 232 405 74 82 94 609 843 62 66

120317 25 52 80 81 576 99 636 38 700 78 941 75 121078 98 201 357 428 550 653 61 794 308 19 915 122006 15 386 91 413 87 528 98 629 51 811 123341 512 76 98 602 938 46 94 124109 368 75 462 545 50 985 125356 68 41 038 46 656 702 26 839 126147 358 401 61 659 658 69 712 899 127011 228 94 319 50 552 74 93 641 64 708 70 953 77 78 128058 92 100 264 96 623 68 825 905 52 65 94 129014 20 36 54 84 133 50 208 895 452 522 34 82 98 723 851 907 62 99

130261 406 44 517 83 632 702 830 72 930 131000 50 144 61 387 413 32 564 60 37 826 935 132430 32 98 603 35 83 767 133061 98 127 534 48 76 516 62 77 775 902 93 97 134226 99 325 537 65 97 769 997 29 135005 21 90 119 202 12 363 542 64 82 611 748 852 136011 210 39 538 82 85 764 985 137018 87 119 29 302 21 37 610 715 55 73 83 802 88 934 66 77 138102 285 320 617 58 737 139023 138 51 314 432 71 72 779 89 95 891 997

140079 110 68 622 744 65 87 830 68 993 141216 77 304 78 414 40 55 689 142172 213 315 536 643 831 914 85 143163 291 97 362 75 571 638 804 28 62 70 144234 380 519 57 618 64 848 83 145023 45 46 121 279 439 79 530 62 76 611 733 841 88 975 146007 90 137 84 257 328 34 62 523 88 619 722 722 78 91 906 147113 92 285 386 506 86 681 98 706 15 31 148109 316 46 442 577 83 621 709 149088 169 96 374 433 66 647 842 51 63 966 150063 287 426 88 641 68 739 901 151080 394 442 561 676 91 723 74 832 86.

152049 140 375 88 536 700 810 41 960 73 153179 224 25 308 11 436 54 82 625 38 79 758 850 52 154065 80 234 83 324 83 409 24 40 98 530 619 57 701 814 902 155081 118 500 25 34 53 774 821 156029 34 51 73 91 118 417 76 82 510 94 719 157015 238 480 518 611 29 49 78 754 89 856 916 73 158069 128 29 33 71 73 235 335 494 951 159275 418 536 688 776 859.

160051 190 490 518 26 606 83 742 95 819 31 62 947 161026 276 376 506 65 67 680 749 67 84 85 932 39 162005 115 54 74 229 494 523 24 809 50 78 163061 196 455 515 16 666 753 819 70 164003 9 79 162 307 11 82 400 23 97 526 80 752 960 165073 74 166 383 450 525 63 670 786 871 967 87 89 166004 6 208 25 62 393 98 498 654 777 904 167175 394 545 84 647 78 93 737 73 85 868 70 946 168033 117 41 239 300 90 410 13 868 912 169036 40 136 209 47 452 57 746 71 809 68 99 979.

170214 351 53 75 402 532 55 662 74 89 739 171105 219 74 344 451 500 85 797 172012 30 34 123 83 84 265 374 420 33 591 624 722 814 47 985 173050 77 145 81 337 82 511 646 95 807 26 70 93 981 174123 60 201 22 427 71 526 601 85 747 867 903 85 175290 324 562 64 849 176165 509 664 71 95 818 56 76 949 54 69 177138 432 35 500 32 623 737 842 909 12 178001 101 224 53 340 91 550 610 763 849 179045 96 117 35 75 282 93 98 468 658 885 921 180032 262 389 435 74 593 663 706 834 946 181064 145 245 463 70 97 563 69 624 30 808 49 963 182151 53 54 217 54 91 331 82 473 571 183069 137 79 216 45 470 74 73 539 659 184102 259 316 405 503 17 626 40 751 73 75 828 32 45 914.

III ciągnienie

Wygrane po 200

1167 77 359 922 2011 696 982 3555 808 60 4565 790 5305 764 6252 74 347 506 683 757 817 941 48 7444 543 604 840 45 970 8884 9218 65 10405 552 965 11839 43 54 85 950 13642 50 766 898 14233 46 423 68 608 711 51 941 90 15288 323 781 967 16330 583 638 850 69 17136 18130 200 89 698 887 920 49 56 19019 470 742 20137 315 59 96 482 642 57 21138 89 282 88 653 757 836 22004 193 421 53 65 655 707 905 10 23057 138 227 881 85 967 24135 65 479 604 726 70 816 27 25104 53 230 370 98 465 581 620 782 26031 118 69 359 89 427 521 882 27175 99 406 27 618 28054 211 477 682 29198 316 54 470 781 31054 242 353 621 86 720 32292 580 777 825 72 33135 528 650 79 715 822 34127 288 90 739 828 993 35234 340 66 419 646 70 789 891 36001 72 163 261 95 349 80 461 650 68 779 824 26075 37031 270 495 505 41 38095 162 75 226 385 441 596 849 39131 574 879 984

40318 732 920 41087 267 324 812 42467 43526 695 867 933 44011 266 538 715 83 855 45082 139 280 358 509 634 97 705 830 942 46190 215 311 602 47253 488 877 48222 344 49122 418 513 615 750 50035 89 620 65 789 61184 224 567 840 52702 17 840 63 53291 727 41 807 54083 713 51 47 837 58 55331 716 977 56170 598 700 57449 765 986 89 58177 715 830 59089 136 203 558 77 753 60079 214 326 78 428 684 914 72 61030 425 91 631 837 62191 436 615 73 731 39 860 68 945 63183 218 25 391 415 546 673 81 893 64262 86 319 38 261 761 933 65124 84 407 829 66050 56 283 372 82 895 67140 49 212 981 68068 100 331 592 722 53 879 69155 258 357 99 518 75 633 87 906 24 91 70002 99 124 287 594 678 719 866 968 71097 132 851 911 72299 320 518 628 760 73010 163 382 455 93 602 799 74143 483 606 895 75334 35 602 838 53 905 33 76160 519 27 831 61 83 934 60 77105 354 519 813 966 79 78190 235 47 564 677 761 79007 173 505 722 75 827 80101 437 526 74 626 59 700 81062 432 612 847 82218 63 510 719 838 83015 669 830 78 84008 46 103 92 414 591 721 84 899 85363 691 895 86194 857 58 83 968 87058 202 868 88054 669 730 40 62 89026 112 63 309 430 901 98 90 491 615 53 707 51 91139 234 61 330 428 685 950 92023 81 567 937 82 93006 20 579 756 20 33 94051 142 317 598 656 81

95371 85 589 756 96032 194 449 640 880 95 97081 186 212 366 98301 451 704 863 99212 44 951 54.

100012 374 687 772 101019 177 318 487 644 766 102087 533 80 728 871 103137 530 827 104017 185 488 105041 286 371 541 683 86 901 62 106098 171 317 672 816 107132 40 508 610 903 108388 507 844 109000 107 300 872 110535 47 794 111183 263 67 479 866 939 112126 209 93 609 46 822 940 113015 855 81 997 114148 331 423 533 691 796 891 912 115071 102 304 29 51 430 599 956 70 116344 72 461 94 894 117444 685 910 74 86 118056 152 318 59 610 807 945 119044 155 301 29 721

120045 214 523 61 729 121036 202 95 327 35 629 77 726 827 122169 258 347 123306 65 604 96 749 806 9 142 976 98 125059 160 94 473 641 734 935 126049 264 319 438 39 52 659 744 936 58 74 127210 48 88 490 619 24 731 870 128073 294 355 910 40 129228 467 822 130017 190 543 656 942 131199 474 659 96 764 132050 51 110 38 328 415 878 133738 134008 408 588 965 135102 33 57 240 58 478 724 90 874 959 136208 137223 550 804 916 71 138437 603 64 723 940 139065 100 242 67 384 99 410 33 699 719 140145 71 241 45 84 322 532 938 52 141041 102 85 206 55 481 142093 149 143049 70 161 290 422 791 895 904 144154 298 361 949 145346 453 503 16 146749 147176 496 148161 255 424 641 716 870 916 22 149962 150132 76 250 355 428 532 607 46 703 805 151004 363 152107 46 525 71 626 37 153144 253 723 40 867 921 154171 215 66 84 354 401 510 22 739 862 155005 78 259 308 765 94 156090 94 261 349 633 275 458 587 630 807 78 158028 464 656 767 963 159085 712 848 160009 426 867 161024 52 304 79 709 19 889 93 162004 29 60 304 767 881 957 163174 298 316 97 430 164107 9 37 38 796 921 165033 95 408 938 166023 238 67 307 926 57 167378 932 168249 914 169467 570 86 909 170300 422 65 550 882 905 92 171124 265 413 525 633 775 172302 50 78 464 750 173196 174490 688 781 866 77 175641 721 176244 423 70 516 941 177102 68 264 414 29 700 813 34 69 91 927 178375 57 466 562 896 179353 556 725 876 180148 77 204 64 679 753 181050 120 60 395 680 862 182905 183234 522 87 669 754 184127 79 254 328 92 431 526 729 50.

IV ciągnienie

Główne wygrane

Po 10.000 zł.—55514 117632 124957 126328

Po 5.000 zł. — 44297 62955 78532 113389 152977 155151 163202

Po 2.000 zł. — 10788 18579 28946 20387 57647 69748 70984 71589 72105 75835 86971 119180 124190 128970 132824 132977 143120 153842 154708 169733 174105 184527

Po 1.000 zł. — 5766 6258 10507 20887 29827 34370 37308 37576 67990 70342 71009 72032 73737 76815 78588 81111 88472 91789 96675 96588 120648 123374 125830 130135 138640 139716 141020 144144 154941 155257 169914 177309 182554

Wygrane po 200 zł.

556 796 896 1020 182 224 430 541 692 808 96 2116 731 34 998 3326 4095 381 445 85 648 5037 89 101 202 463 624 6313 545 897 925 7211 323 518 757 8514 758 831 9439 10012 72 264 488 562 706 820 11226 902 12025 545 13232 324 960 14186 269 302 413 15326 719 970 16349 835 913 17265 682 18342 985 77 19162 208 409 74 737 945

20694 21490 552 892 22074 332 601 23124 264 481 519 889 923 24045 319 932 25076 362 400 583 609 701 58 66 816 938 26115 66 97 746 27020 306 511 753 96 830 923 29 28038 175 29016 39 253 459 535 695 892 941 49 30849 31106 841 934 32103 276 362 551 650 56 33143 59 75 375 495 637 56 961 34308 43 909 11 56 35408 22 654 36002 57 113 565 76 755 59 851 54 73 37021 184 257 401 538 600 947 38496 39177 84 96 540 669

40136 97 483 542 630 41252 379 622 42153 262 90 420 802 990 43261 589 681 766 890 943 44067 219 53 483 956 85 45113 873 46118 232 85 687 739 837 47307 57 601 20 961 48063 425 56 603 89 739 957 66 49070 91 141 206 8 325 643 825 48 50052 78 98 527 759 68 99 977 51226 429 851 52304 616 583 53225 388 423 737 956 78 54266 337 72 434 623 24 29 98 921 55193 236 423 856 73 56413 521 634 49 53 731 969 57021 467 91 518 36 808 58163 262 98 453 521 643 66 798 59264 405 808 907 60

60164 342 419 500 715 16 46 75 82 906 61141 219 302 626 62513 77 718 80 919 65 63242 447 521 33 669 761 866 64118 44 255 825 838 939 65216 341 519 612 66506 768 925 67379 68366 515 23 874 968 69141 379 665 856 700 64 81 258 886 703 71105 984 88 72699 709 971 95 73125 504 608 816 968 74471 657 726 56 920 57 83 75033 125 297 407 538 625 917

76064 234 58 75 219 57 72 620 67 804 64 958 77096 140 68 381 616 876 975 78287 321 29 832 74 86 79564 701 910

80002 113 54 671 779 902 58 81465 512 30 640 82223 320 92 606 50 97 712 846 89 985 83538 899 966 84227 88 495 581 805 85038 130 215 77 684 870 87 967 86039 488 579 627 87039 135 662 840 88167 259 428 547 618 900 89298 343 712 90046 62 199 420 574 611 91309 784 981 92077 179 215 905 22 93581 956 98 94039 368 534 636 954 95043 55 205 81 346 981 96055 417 589 713 997 97128 81 322 433 594 740 54 98015 74 151 214 342 535 36 649 712 871 922 99606 79 746 51 842 75 961

100085 395 704 20 62 101309 50 608 95 739 102060 116 25 26 217 404 677 811 97 103197 299 406 99 104151 702 80 908 33 105870 81 927 66 82 106141 218 363 807 65 937 107194 319 442 502 45 86 737 53 108009 137 246 109114 382 440 766 832 79 110270 467 881 111237 680 742 870 112152 544 709 857 947 113037 233 69 504 614 26

114492 95 96 705 71 115070 808 914 22 116213 66 368 426 764 117208 443 618 994 118017 47 55 106 515 639 43 718 59 874 119156 379 496 12008 462 553 600 749 121366 506 627 92 714 76 122555 61 691 802 944 123103 229 751 826 943 124002 76 86 212 58 461 732 874 914 125349 402 750 829 126074 213 995 127001 342 458 64 562 721 811 16 58 979 128153 66 827 41 129272 370 959 92.

130259 382 89 550 863 919 777 131170 661 82 802 87 132048 276 383 550 634 58 766 867 956 133219 443 598 765 893 964 134288 514 642 135219 401 136164 513 630 828 938 137105 273 341 740 77 879 943 138044 154 84 313 525 879 937 139118 237 345 60 607 76 79 140058 229 312 433 78 805 30 141089 314 71 570 700 935 142147 654 946 143212 43 345 426 659 144061 149 238 88 440 559 738 803 94 145436 644 804 18 956 146120 38 85 294 303 96 537 669 728 877 147242 865 76 148325 607 149094 257 419 881 993 150229 72 503 37 611 59 790 800 151237 57 516 718 927 66 152070 307 32 613 81 769 831 68 153152 587 662 99 154 363 89 614 848 155013 143 566 623 37 50 743 825 156753 92 157173 735 810 158430 658 748 159159 352 410 17 987.

160178 371 656 847 950 161061 409 68 608 887 162034 166 77 724 919 163000 366 439 674 748 164937 99 165097 386 561 633 93 717 889 979 85 167065 170 218 58 303 555 714 930 168099 354 971 169167 211 442 554 604 37 96 943 170021 92 99 426 87 982 171092 131 342 45 423 616 999 172541 95 173463 618 93 174022 135 247 304 175015 371 97 440 544 611 90 176582 843 52 177003 51 142 243 529 678 863 178080 216 79 82 309 419 95 179238 313 538 774 967 180184 421 608 741 181314 24 480 182473 77 781 845 902 183053 607 746 893 965 184341 476 537 709 852 907 70 72.

Obchody „Dnia Kobiet"

Obchody „Dnia Kobiet" przybrały w tym roku prawdziwie masowy i manifestacyjny charakter. Odbyło się około 100 zgromadzeń.

Podaliśmy już szereg sprawozdań, o pozostałych zgromadzeniach otrzymaliśmy następujące dane:

W Goleszowie przemawiał tow. Reger; w Sochaczewie — tow. Śledziński; w Łapach — tow. Walterowa; w Pruszkowie — tow. Waczkowska; w Brwinowie — tow. tow. Śmigierzewski i Weychert; w Piotrkowie, Sulejowie i Tomaszowie — tow. Zaremba, w Błoniu — tow. Sochacka.

Wszystkie zgromadzenia miały przebieg manifestacyjny.

Również otrzymaliśmy sprawozdania o masowych obchodach w Radomsku, Stanisławowie i Zawierciu, gdzie odbyło się jednocześnie odsłonięcie sztandaru.

W Żyrardowie obchód zakazany został przez starostwo.

Różne wiadomości

Katastrofa budowlana. — W Żurawnikach koło Lwowa wydarzyła się tragiczna katastrofa budowlana.

W jednym z tamtejszych domów zawaliła się ściana, przygniatając 33 letniego Stanisława Zawadzkiego, który poniósł śmierć na miejscu.

BURAKI ZAGROŻONE. — Pisaliśmy już o długotrwałej suszy w Wielkopolsce. Skutki jej są katastrofalne. M.in. zahamowany jest wzrost buraków cukrowych, których waga przeciętna jest w poznańskiem o 22 i pół proc. a w pomorskim o 12 i pół niższa niż przed rokiem.

Sanacyjna gospodarka w Ubezpieczalniach

Komornik w Ubezpieczalni Społecznej w Stanisławowie

(Kor. własna).

Z powodów „oszczędnościowych" w Ubezpieczalni Społecznej w Stanisławowie redukuje się funkcjonarjuszy. Oprócz czterech, o których niedawno donieśliśmy, nastąpiła dnia 1 b. m. jeszcze jedna redukcja.

A redukuje się funkcjonarjuszy, mających wyrobienie i nienagannych. Jeszcze jedni nie odeszli, a już spowodu przeciążenia pracą, przyjmuje się innych. Pan Charkow, oraz jeszcze jeden naczelnik działu, rządzą się zupełnie samowolnie. Ubiegłego roku w grudniu niejaki Flach dostał urlop płatny poto, by p. Charkowa uczyć jeździć na nartach. Po tym urlopie tenże Flach dostał drugi urlop płatny! Teraz ten sam młodzieniec dobił się stanowiska zastępcy jednego i drugiego naczelnika działu.

Od kilku dni w Ubezpieczalni Społecznej w Stanisławowie siedzi komornik, celem wyegzekwowania pretensyj wydalonych pracowników: Gregorasza, Rzemienieckiego i Erdsteina. Codziennie komornik zabiera po kilkaset zł. np. we wtorek zabrał coś około 3200 zł. Gdy ci sami ludzie upominali się u dr. Grubera o należność, ten odpowiedział im, iż pieniędzy niema. Poprostu nie chciał uznać ich należności.

Dzisiaj komornik znajduje pieniądze, pobierając równocześnie na koszta procesu i dla siebie coś około 50 zł. dziennie.

Dalej — na mocy rozporządzenia, gabinety lekarskie zostały opróżnione, bo lekarze przyjmują ubezpieczonych pacjentów we własnych mieszkaniach, tak, że w budynku Ubezp. Społ. jest dosyć miejsca na poszerzenie apteki i nie trzebaby płacić kilkuset zł. mies. czynszu w prywatnej kamienicy.

Gospodarkę w Stanisławowskiej Ubezpieczalni należałoby zbadać!!

Powody samobójstwa eksburmistrza

Zamieściliśmy w części wczorajszego nakładu wiadomość o samobójstwie p. R. Piwowara, eksburmistrza m. Czeladzi, który powiesił się na klamce. Okazuje się, że samobójca miał proces w Sądzie Okręgowym o nadużycia, sięgające 10.000 zł. Piwowar był działaczem sanacyjnym.

HULBERT FOOTNER 58

Niebezpieczny ładunek

Z upow. autora przełożyła Wacława Komarnicka

„Nie zanadto szczerze", zauważyła półgłosem Mme Storey.

„Co pani chce przez to powiedzieć?"

„Napozór jest zupełnie szczery, zauważyłam jednak, że nigdy nie mówi panu nic nieprzyjemnego".

„Dlaczegóżby miał mi mówić przykre rzeczy?"

„Bo je mówi wszystkim innym. Taki ma sposób bycia".

„Tak pani uważa!... Ale co pani ma przeciwko niemu?"

„Nie ma żadnych dowodów, jeżeli o to panu chodzi. Znam tylko pobudki".

„Na miłość Boską, jakiż powód miałby Martin do pozbawienia mnie życia? Straciłby tylko posadę. Nie figuruje w moim testamencie. Ani w pierwszym, ani w drugim. Widział je obydwa".

„Zapomina pan o brylantach", powiedziała spokojnie Mme Storey.

„O brylantach?" powtórzył zdumiony.

„Tych, które on przywiózł na pokład w Willemstad".

„Pani chyba postradała zmysły!" zawołał Horacy.

„Niezupełnie", odparła z uśmiechem. Wyjęła z szuflady biurka radjogram, który nadszedł po obiedzie. Odcyfrowała go ołówkiem między wierszami i bez słowa podała Horacemu. Czytałam go później. Brzmiał następująco:

„Nareszcie skomunikowałem się z Etienne Jeannot. Nikt inny nie zdołał zebrać informacyj. Jeannot telegrafuje mi, że Coade w Holandji otrzymał wielką ilość nieoprawnych brylantów, które Laghet skupował pokryjomu przez cały zeszły rok przy pomocy wielu agentów. Wartość kamieni wynosi, według przybliżonego szacunku, półtora miljona.

Latham".

„Etienne Jeannot to najlepszy detektyw w Europie", zauważyła Mme Storey. „Pracowałam już z nim przedtem".

Twarz Horacego pokryła się szkarłatem. „Co mają znaczyć te intrygi za mojemi plecami?" zapytał. „Nie ma pani prawa wtrącać się do moich prywatnych spraw!"

„Mówi pan głupstwa", powiedziała zimno Mme Storey. „Skąd mogłam wiedzieć, na co natrafię? Do obowiązków moich należało zbadać personalja Martina, tak samo, jak wszystkich innych osób z otoczenia pana".

Horacy mruczał coś gniewnie. Przypominał dziecko, przyłapane na gorącym uczynku i usiłujące się wykręcić. „Dlaczegóżbym nie miał kupować nieoprawnych brylantów?"

„Istotnie, dlaczego?" szepnęła Mme Storey.

„Mówią, że grozi rewolucja i wszystkie wartości zostaną zniesione. Ale jakikolwiek byłby stan społeczeństwa, brylanty zawsze będą miały swoją wartość!"

„Oczywiście. I dlaczego nie ma pan ich przemycić do kraju na swoim jachcie, jeżeli może pan to zrobić? Nie jestem agentem skarbowym. Chcę panu tylko wytłumaczyć, że półtora miljona to zbyt wielka pokusa, aby można było postawić ją bezkarnie na drodze jakiegokolwiek człowieka".

„Pokusa!"

„Martin przypuszcza, że nikt na świecie nie wie o tych brylantach, prócz pana i niego. Gdyby coś się panu przytrafiło, brylanty pozostałyby u niego".

„Ufam Martinowi", powiedział z uporem. „To jedyny człowiek, któremu mogę zaufać! I na nic się nie zdadzą pani nalegania, abym go śledził, albo kazał go uwięzić. Nie wystąpię przeciwko przyjacielowi!"

„Widzę to", odparła, rozkładając ręce. „Gdzie się teraz znajdują te brylanty?"

„W kasie ogniotrwałej w mojej kabinie".

(D. c. n.).

Wymówienie umowy zbiorowej w zawodzie zduńskim w Warszawie

Naskutek wymówienia przez pracodawców umowy w zawodzie zduńsk.m w Warszawie Inspektor Pracy ! Okręgu p. inż. Domaniewski zwołał konferencję, lecz konferencja nie dała rezultatu, przeto Oddział Centralnego Związku Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Warszawie zwołuje ogólne zebranie zduńów na poniedziałek 16 b. m., godz. 18, do lokalu Związku przy ul. Kaczej 7, celem omówienia spraw zarobkowych i organizacyjnych, oraz powzięcia odpowiednich uchwał w sprawie umowy zbiorowej.

Ze względu na ważność spraw, zduni proszeni są o liczne przybycie na zebranie!

Wyższa Szkoła Dziennikarska w Warszawie

Wyższa Szkoła Dziennikarska wzorem lat ubiegłych rozpoczyna zajęcia szkolne w dniu 5 października. Zapisy będą trwać od 15 — 30 września.

Wyższa Szkoła Dziennikarska jest wyższą szkołą zawodową przystosowaną do życiowych potrzeb pracy dziennikarskiej. Program tej uczelni obejmuje zarówno przedmioty fachowe, jak i ogólnokształcące, głownie z zakresu polityki i ekonomji, jakoteż naukę języków obcych. Ćwiczenia seminaryjne (dziennikarskie i publicystyczne) zajmują w programie miejsca naczelne.

Z przedmiotów wykładane są między innemi: Historja prasy, Technika drukarska i grafika, Samokształcenie dziennikarza, Technika i organizacja prasy, Reklama w prasie, Administracja dziennika i kolportaż, Stenografja, Prawo prasowe, Prasa współczesna i inne.

Krwawy dramat nad Wisłą

Ub. nocy nad Wisłą od strony Pragi, między przystanią komis. rzecznego, a klubem „Z. U. K." rozegrał się krwawy dramat miłosny. Jakaś kobieta przechodząc koło parkanu wspomnianego klubu, ujrzała leżącą parę. Oboje wydawali słabe jęki.

Kobieta zawiadomiła niezwłocznie komis. rzeczny, skąd zaalarmowano Pogotowie. Lekarz stwierdził u tajemniczej pary postrzały głowy, przyczem u kobiety kula przeszła na wylot. Po przewiezieniu ze szpitala Przemienienia Pańskiego, kobieta, lat około 30-tu — wkrótce zmarła. Zabójcą i samobójcą okazał się 35-letni Edward Henryk Staszyński, podpor. rezerwy, zamieszkujący z żoną, Teofilą, oraz 4-letnią córką przy ul. Koszykowej 19. Przed 10-ciu dniami Staszyński, posprzeczawszy się z żoną, wyprowadził się i zamieszkał, jako sublokator u Józefa Pechnika (Koszykowa 51). Tam codziennie niemal telefonowała do S. jakaś kobieta. Staszyński pracował ostatnio w fabryce kwasu octowego (Ceglana 12). Z mieszkania Pechnika wyszedł jak zwykle rano do pracy i więcej już nie wrócił. Nazwiska drugiej ofiary dramatu, dotychczas jeszcze nieustalono.

„Kryzys skończony" -- na licytacji

Na życzenie właścicieli agencji „Radio-film" Sp. z o. o. obłożono aresztem, a następnie sprzedano z publicznej licytacji kopję znanego filmu p. t. „Kryzys skończony".

***

Władze sądowe obłożyły aresztem kopję filmu „Świat się śmieje", kopję filmu „Julka". Jednocześnie obłożono aresztem legitymacje tych filmów w starostwie grodzkiem Warszawa — Śródmieście.

Wielka zniżka cen w teatrach T. K. K. T.

Towarzystwo Krzewienia Kultury Teatralnej w Polsce wprowadza zniżki cen biletów. Od wtorku 10 września w 5-ciu teatrach T. K. K. T. (Narodowym, Polskim, Letnim, Nowym i Małym) pierwszy rząd we wszystkich teatrach kosztować będzie tylko 5 zł., ostatnie zaś miejsca zł. 0.49 (obowiązujące dotychczas ceny rozpoczynały się od zł. 11.—).

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: Wkrótce otwarcie nowego sezonu pod kierownictwem Stefana Jaracza.

TEATR WIELKI - OPERA: Dziś widowisko amerykańskie „Rose Marie".

TEATR NARODOWY: Dziś „Walka kobiet" Scribe'a w tłomaczeniu Jana Lorentowicza.

TEATR POLSKI. Dziś „Urodziny", wesoła komedja Bus Feketego z Węgrzynem w roli głównej.

TEATR LETNI: Dziś pogodna krotochwila Letraza „Kubuś" z Kurnakowiczem w roli głównej.

TEATR MAŁY: Dziś pogodna komedja „Wiosenne porządki" Huxleya w przekładzie St. Kuszelewskiej, z Lindorfówną i Warneckim w rolach głównych.

Dziś abonament 5—D.

TEATR NOWY: Dziś ciesząca się w ub. sezonie wielkiem powodzeniem „Szesnastolatka".

W przygotowaniu najnowsza sztuka M. Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej „Powrót mamy".

***

Ceny miejsc w teatrach T. K. K. T. wydatnie zniżono; bilety od 5 złotych do 49 groszy.

TEATR MALICKIEJ. Dziś komedja R. Niewiarowicza: „I co z takim robić?" z Malicką i Sawanem.

TEATR WIELKA REWJA. Ostatnie dni pełnej humoru operetki Abrahama „Przygoda w Grand Hotelu".

TEATR REWJI „HOLLYWOOD": Premjera inauguracyjnej rewji pod dyrekcją Andrzeja Własta z udziałem gwiazd stolicy, odbędzie się dnia 14 września r. b.

Bojkot wyrobów firmy J. Gajewski

Przypominamy, że naskutek niesłychanego stosunku do pracowników i metod denuncjatorskich ogłoszono bojkot wyrobów firmy J. Gajewski, Chmielna 47a.

Żaden robotnik i pracownik umysłowy nie powinien kupować wyrobów tej firmy!

Kronika organizacyjna

DZIELNICA ŻOLIBORZ - MARYMONT. Posiedzenie Komitetu odbędzie się dnia 11 b. m. w środę o godz. 7.30 wiecz. w lokalu dzielnicy.

KONFERENCJA T.T. TRAMWAJARZY. Dziś dn. 11 września r. b. o godz. 6.30 wieczorem w sali przy ul. Wareckiej 7 front drugie piętro, odbędzie się konferencja t.t. tramwajarzy członków Partji. Na porządku dziennym sprawy b. ważne, prosimy o punktualne przybycie.

STAN POGODY w/g PIM

Wileńskie, Polesie, Wołyń, Podole i okolice górskie: zachmurzenie zmienne, naogół malejące z zanikającemi opadami. Chłodno. Słabe wiatry północno - zachodnie i północne.

Pozostałe dzielnice: pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanem, rano miejscami mglisto, po chłodnej nocy, w ciągu dnia temperatura około 18 stopni. Słabe wiatry miejscowe lub cisza.

Co słychać w Warszawie?

ROZBIÓRKA DWÓCH DOMÓW PRZY UL. PAWIEJ.

Wczoraj specjalna komisja z udziałem inspekcji budowlanej, dokonała lustracji budynków przy ul. Pawiej 73 i Pawiej 75. Są to budynki drewniane, parterowe, — zbudowane w połowie ub. stulecia. Jak komisja stwierdziła, budynki te grożą zawaleniem. Przegniłe stropy, zniszczone wiązania, wygięte ściany — wszystko to zmusiło komisję do wydania nakazu opróżnienia budynków przez lokatorów i rozebrania ruder w terminie najpóźniej do dnia 1 listopada r. b.

NOWY POSEŁ JUGOSŁAWJI W WARSZAWIE

W najbliższym czasie przybędzie do Warszawy nowy poseł Jugosławji przy Rządzie polskim, p. Privislav Grisogono. Nowy poseł jugosłowiański w Warszawie jest chorwatem z pochodzenia.

REJESTRACJA ROCZNIKA 1917.

Dziś dnia 11 b. m. zgłosić się mają do powszechnej rejestracji do wydziału wojskowego zarządu miejskiego, przy ul. Florjańskiej Nr. 10, urodzeni w roku 1917 zamieszkali na terenie komisarjatów 13 i 18, niezależnie od pierwszej litery nazwiska.

Jutro, dnia 12 b. m., mają zgłosić się zamieszkali na terenie komisji, również niezależnie od pierwszej litery nazwiska.

POCZTA BALONOWA

Z okazji międzynarodowych zawodów balonowych o puhar im. Gordon - Benett'a, balon warszawskiego Aeroklubu „Legjonowo" zabierze dnia 15 b. m. pocztę z u. p. „Warszawa 31" i przewiezie ją do miejsca lądowania w granicach Polski.

Po wylądowaniu załoga balonu wyda pocztę najbliższemu urzędowi pocztowemu, który nadesłe tą drogą przesyłki prześle do miejsca przeznaczenia, według podanego adresu.

FALA PRZYBORU NA WIŚLE.

Przybór wód na rzekach górskich sygnalizowany przez Centralne Biuro Hydrograficzne Dyrekcji Dróg Wodnych odbije się również na poziomie Wisły pod Warszawą. Fala kulminacyjna przyboru przejdzie przez Warszawę w nocy z soboty na niedzielę. Poziom wody podniesie się znacznie, bo do do 2 mtr.

TYSIĄC KANDYDATÓW NA 635 MIEJSC NA POLITECHNICE

Przy tegorocznych zapisach kandydatów na Politechnice Warszawskiej do egzaminów konkursowych zgłosiło się około 1.000 maturzystów. Ze względu na to, że w roku akademickim 1935—36 na Politechnikę przyjętych będzie tylko 635 słuchaczy, na wszystkich wydziałach odbędą się egzaminy konkursowe.

GAZOWNIA MIEJSKA WYDAŁA NOWĄ TARYFĘ DLA WYGODY ABONENTÓW

Gazownia miejska wydała drukowaną taryfę opłat za gaz, która obowiązuje od dn. 1 września r. b. Taryfa ta wyszczególnia opłaty przy miesięcznem użyciu gazu do 200 mtr. sześc. wraz z opłatą na rzecz Funduszu Pracy. W związku z licznemi nieszczęśliwemi wypadkami zatrucia gazem, Gazownia wydała równocześnie upomnienie o obchodzeniu się z instalacjami gazowni przy piecach kąpielowych i t. p. oraz wykaz pogotowia gazowni.

ILE WODY ZUŻYWA WARSZAWA?

W sierpniu r. b. zużyto w Warszawie ogółem 2,932,613 m. sześc. wody, gdy w r. z. w tym czasie 3,101.259 m. sześc. Natomiast od 1 stycznia do 31 sierpnia r. b. zużyto wody 22,836,116 m. sześc., zaś w 1934 r. — 23,341,826 metr. sześc.

KOLEJKI DOJAZDOWE.

Wprowadzenie końcowej stacji kolejki wilanowskiej przy rogatce belwederskiej jest tymczasowe. W myśl ugody, zawartej z Zarządem Miejskim, kolejki będą musiały, począwszy od 1 listopada, zawiesić ruch pasażerski i towarowy na przestrzeni od rogatek do stacji Klarysew. Równocześnie dokonana ma być rozbiórka torów kolejki na tej przestrzeni.

SKOK Z I-GO PIĘTRA

Przy ul. Trębackiej 1, z okna I-go piętra wyskoczyła i upadła na asfalt podwórza 19-letnia Marja Księżopolska, tancerka w restauracji „Nowy Sezam", mieszczącej się w tymże domu. Desperatka doznała potłuczenia twarzy i kolan, oraz wtrząsu mózgu. W czasie udzielania pomocy przez lekarza Pogotowia, K. wykrzykiwała: „Nie chcę żyć! Karolu!" Po udzieleniu pomocy, K. przewieziono do szpitala.

UPADEK Z RUSZTOWANIA

W Al. 3-go Maja 5, spadł z rusztowania, z wysokości I-go piętra 31-letni Józef Gębowski, robotnik, (wieś Leszno pod Błoniem). Doznał on potłuczenia prawego barku, skroni i lewej ręki. Opatrzony na miejscu przez Pogotowie.

Kto pomoże uczniowi?

Uczeń III kl. szkoły spółdzielczej, będący w b. ciężkich warunkach materjalnych prosi o złożenie następ. książek potrzebnych do ukończenia szkoły w adm. ‚Robotnika" u tow. Cesarskiego.

Al. Lipa i A. Gajęcki: „Arytmetyka handlowa", cz. druga. Jabłoński: „Nowoczesny list przewozowy". Jan Kocot: „Nauka o handlu w zarysie. „Ustawodawstwo spółdzielcze" wyd. Państw. Rady Spółdz. „Spółdzielczość — zarys ideologji". St. Thugutt. St. Wojciechowski: Kooperacja w rozwoju historycznym. „Podręcznik dla sklepowych" wyd. Zw. Sp. Sp. „Społem". Jan Lewiński: „Zarys ekonomji politycznej". Dr. K. Zagajewski i Dr. W. Gottlieb: „Der Kaufmännische Schriftverkehr". Helena Grotowska i Helena Radlińska: „Książka o życiu i pracy", część trzecia.

Ruch emigracyjny w sierpniu 1935 r.

W miesiącu sierpniu wyjechało do krajów zamorskich 872 emigrantów.

Do poszczególnych krajów cyfry przedstawiają się następująco: Argentyna — 293 osoby, Kanada — 190 osób, Brazylja — 121 osób, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej 97 osób, Paragwaj — 53 osób, Urugwaj — 27 osób, inne kraje zamorskie — 86 osób.

Do krajów kontynentalnych wyjechało 89 emigrantów. Razem wyjechało 961 emigrantów. Cyfra ta nie obejmuje emigrantów palestyńskich.

Handel emigrantami w Brazylji

Grupa emigrantów z Portugalji założyła spółkę handlową w Rio de Janeiro. Spółka ta otrzymała koncesję na prowadzenie różnych robót publicznych. W celu zwerbowania robotników postarało się to przedsiębiorstwo o „karty wezwania" zezwalające na wyjazd do Brazylji. Za „karty wezwania" spółka pobierała duże opłaty od kandydatów.

Władze brazylijskie wpadły na trop tych machinacji i nadużyć,— wycofały koncesje i aresztowały wspólników afery. „Karty wezwania" miały być sprzedawane nietylko emigrantom z Portugalji, ale miały przy pomocy własnych „agentów" być wyrabiane dla emigrantów z innych krajów emigracyjnych.

Dochodzą nas wiadomości, że na terenie Gdańska również miał się ukazać taki „agent" od wezwań brazylijskich.

Syndykat Emigracyjny ostrzega kandydatów na wyjazd do Brazylji przed rozmaitymi oszustami. — We wszystkich sprawach, dotyczących wyjazdu i wyrobienia dokumentów podróży należy zwracać się do najbliższej placówki Syndykatu Emigracyjnego, a unikać pokątnych doradców, którzy narażają tylko na straty materjalne.

Co usłyszymy w Radjo?

ŚRODA, 11 sierpnia.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu.

12.15 „Udział matki w pracy szkolnej dziecka", pogadanka. 12.30 Koncert zKrakowa. 13.25 Chwilka dla kobiet. 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 Wiad. o eksporcie polskim. 15.30. Piosenki z filmów dźwięk. z płyt. 16.00 Transm. z Poznania. 16.20. Recital śpiewaczy M. Zabejda - Sumickiego (tenor). 16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem radja. 17.00 „Stolica wodniaków". 17.15 Muzyka salonowa. 18.00 Koncert. 18.40 Życie kult. i artyst. stolicy. 18.45 Koncert solistów z płyt. 19.00 „Wczesny czy późny siew"—pog. roln. 19.35. Wiad. sport. 19.50 „Samoloty i ludzie". „Loty bez silnika" reportaż. 20.00. Muzyka lekka. 21.00 Druga audycja z cyklu „Twórczość Fr. Chopina". 21.35 Szkic literacki z Wilna. 21.50. Zdobycze medycyny: „O możliwości leczenia raka" odczyt. 22.00 Koncert w wyk. ork. P. R. 23.05 „Podróż po Europie: Jedziemy do Hiszpanji!" (aud. muzyczna z płyt). 23.30 „Nowa konstytucja polska" odczyt.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Idziemy po szczęście" z Moore.

APOLLO: „Bengali".

ATLANTIC: „Legja nieustraszonych".

AMOR: „Świat idzie naprzód" i „Miłość Goryla".

ACRON: „Siostra Marta jest szpiegiem" i ‚Krwawy herszt".

AS: „Wróg we krwi".

ANTINEA: „Pieśń nocy" i „Nocny express".

COLOSSEUM: „8 godzin dr. Morgagana" i rewja.

COLOSSEUM MAŁE: „Orły na uwięzi" i „Miasto widm".

CORSO: „O czem śnią dziewczęta" i rewja.

CAPITOL: „Mały pułkownik" z Shirley Temple.

CASINO: „Niedokończona symfonja"

ELITE: „Młody las" i „W krainie ptaków".

FAMA: „Roześmiane oczy" z Shirley Temple.

FILHARMONJA: „Dzień wielkiej przygody".

FORUM: „Zmiana serc" i „Rewolucja śmiechu".

FLORIDA: „Mężczyźni w niebezpiecznym wieku" i „Karioka".

KOMETA: „Człowiek o stu maskach" i rewja.

MAJESTIC: „Tajemnice Peraku".

HELJOS: „Kot i skrzypce".

ITALJA: „Legong" i „Niebezpieczna piękność".

LOS: „Kleopatra".

LUX: Ostatni ataman Anienkow".

MASKA: „Królewski kochanek" i „Kochaj mnie dziś".

MEWA: „Tajemnica expressu" i „Melodje cygańskie".

METRO: „Nowi ludzie".

MIEJSKI: „Ctzerech dżentelmenów".

MUCHA: „Pan bez mieszkania" i „Człowiek, który zabił".

NOWA TOMBOLA: „Wonder bar" i „Skradziono człowieka".

OKO PRASKIE: „Kryjówka szczęścia" i „Komenda serc".

PAN: „Sing Sing".

PETIT TRIANON: „Czerwona dama" i „Złodziej serc".

POPULARNY „Nocny lot" i rewja.

PROMIEŃ: „Świat się śmieje" i „Pociąg widmo".

PRAGA: „Nasi chłopcy marynarze".

RIALTO: „Czar młodości".

RIVIERA: „Kapitan Korkoran".

ROXY: „Pat i Patachon jako jazbandyci".

STYLOWY: „Sequoia".

SOKÓŁ: „Burza w szklance wody" i „Cienie Broadwayu".

ŚWIATOWID: „Folies Bergere" z M. Chevalier.

TON: „Imitacja życia".

UCIECHA: „Powrót Frankensteina" z Karloffem.

UNJA: „Azef" i rewja.

VARIETE: „Tygrys morderca", „Miasto duchów" z Buster Keatonem i rewja.

Odpowiedzialny redaktor: Stanisław Niemyski

Drukarnia Sp. Nakł.-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7